

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

„Vy reprezentujete
ve svobodném světě vlast.
Vlast potřebuje lásku a pomor.
Buďte svorní!
Jen svorným Bůh požehnává.“
JOSEF KARDINAL BERAN,
arcibiskup pražský.

Udržení českého vědomí, věti
a novin v Americe žádá osobní
oběti a nadšené spolupráce
každého z nás.

Tel.: (708) 656 - 1050

Cena \$ 1.50

Address service requested

Roč. (Vol.) XXV - Číslo (No 14)

SATURDAY JULY 8, 2000 (Sobota 8. 7. 2000)

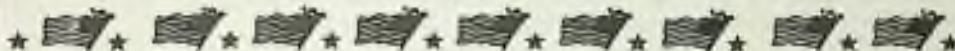
**Ježíši tichý a pokorný srdcem,
učiň srdce naše podle srdce svého!**

Dvanáct příslibů, které dal Pán Ježíš prostřednictvím
řeholní sestry sv. Markéty Marie Alacoque v roce 1675
pro ty, kdo ctí a milují jeho Božské Srdce:

1. Ty kdo ctí a milují mé Nejsvětější Srdce budu těšit ve
všech útrapách a protivenstvích.
2. Požehnám všem jejich pracím a podnikům.
3. Dám jim všechny milosti potřebné jejich stavu.
4. Budu jejich bezpečným útočištěm v životě, ale zvláště
v hodině smrti.
5. Hříšníci najdou v mém Srdci pramen a nekonečné
moře mého milosrdenství.
6. Vlačné duše se stanou horlivými.
7. Horliví dosáhnou brzy velké dokonalosti.
8. Kněží dám milost, že pohnou i nejzatvrzejší lůž-
níky k pokání.
9. Rodinám, v nichž bude mé Srdce uctíváno dám pokoj
a mír.
10. Budu žehnat domům v nichž bude vystaven a ctěn
obraz mého Srdce.
11. Jména těch, kdo rozšiřují tuto úctu, budou zapsána
v mém Srdci a nikdy z něho nevyjmí.
12. VELKÝ PŘÍSLIB: Těm, kteří devět měsíců každý
první pátek půjdou ke svatému přijímání, dám milost,
že vytrvají až do konce a zemřou v milosti posvěcující.

4. ČERVENCE 2000 SVÁTEK AMERICKÉ NEZÁVISLOSTI

*nás věřící zavazuje k díkůvzdání a prosbě o pomoc Všemohoucího při hledání
spravedlivého řešení všech vážných problémů v naší zemi a ve světě.*

Karlštejn znovu otevřel své poklady

Po devatenácti letech se
opět pro veřejnost otevřela
1. července kaple svatého
Kříže, zvaná rovněž kaple
Umučení Páně, jedna z nej-
cennějších prostor vyhledá-
vaného hradu Karlštejn. Je
součástí druhého návštěv-
nického okruhu, a kromě ní
si zájemci budou moci pro-
hlédnout ještě obrazárnu,
knihovnu, kostel Panny Ma-
rie s kapličkou svatě Kate-
řiny, sakristii a lapidárium.

Kapli zdobenou leštěnými
drahokamy zasazenými do
zlacené omítky nechal ve
Velké věži postavit Kar-
el IV. jako pokladnici pro
korunovační klenoty a nej-
důležitější listiny. Byla nej-
posvátnějším místem tohoto
středočeského hradu a fun-
govala vlastně jako zemský
trezor. Kromě šperků a výz-
namných archivních listin se
mohl tento prostor pochlubit
i vzácnou výzdobou – uni-
kátním souborem obrazů
světců a světic, pocházejí-
cích od Mistra Theodorika,
dvorního malíře Karla IV.

Důvod, proč musel být
tento prostor na tak dlouhou
dobu uzavřen, byl velký po-
čet návštěvníků, který tudy
procházel a podstatně změ-
nil jeho mikroklima. Vlh-
kost totiž měla na zdejší
unikátní skvosty neblahý

vliv. Při rozsáhlé rekon-
strukci se tak ke slovu do-
stali nejen restaurátoři umě-
leckých děl, ale došlo i k
různým technickým úpra-
vám – podlaha se např.
zpevňovala ocelovými táh-
ly, byla namontována klima-
tizační jednotka řízená počí-
tačem, která do kaple vhání
upravený vzduch přizpůso-
bený ročním obdobím. Pod-
statnou novinkou při znovu-
otevření kaple je regulace
počtu návštěvníků, kteří do
ní mohou zavítat. Za hodinu
si ji bude moci prohlédnout
maximálně deset zájemců.
Aby všichni mohli být us-
pokojeni, muselo se přis-
toupit k rezervaci vstu-

penek. Ty je možné si ob-
jednat v Památkovém ústa-
vu středních Čech v Praze
na Žižkově. Na hlavní práz-
dninové měsíce je už většina
termínů vyprodaná. Měli o
ně zájem jak jednotlivci, tak
i cestovní kanceláře.

V letošní sezóně, která za-
čala 1. července a končí
posledního října, uvidí reno-
vovanou kapli a další pro-
story nacházející se v tomto
prohlídkovém okruhu asi 12
tisíc zájemců. Ti, na které se
letos nedostane, mohou zku-
sit své štěstí v příštím roce,
kdy se zase brány Karlštejna
otevrou 1. března.

Katolický týdeník 27/2000
Kateřina Nešlehová

Gotická kaple svatého Kříže na Karlštejně s obrazy Mistra Theodorika.

Sloupek informací

Prezidenti severní a jižní Koreje se sešli v Pyongyangu na vrcholné schůzi.

V zemích podsaharské Afriky běloši dosud vlastní mnohé farmy a podniky.

Muslimský Súdán vede „posvátnou válku jihat“ proti jihu a lidu Nuba.

Ruský prezident Putin usiluje o zlepšení vztahů mezi Ruskem, a Německem.

Prezidenti obou Korejí prý spolu jednali velmi přátelsky o zlepšení svých vzájemných vztahů a vzájemně se ujistili, že nebezpečí války mezi jejich zeměmi je definitivně u konce.

Pyongyang – Prezident demokratické Jižní Koreje Kim Dae Jung a prezident komunistické Severní Koreje Kim Jong Il se dne 13.června setkali na třídenní schůzi v severokorejském hlavním městě Pyogyanu. Do té doby, po dobu 50 let, obě země zůstávaly v technicky válečném stavu a nikdy po skončení Korejské války nepodepsaly vzájemnou mírovou smlouvu. Pre-

zident Severní Koreje přišel na letiště přivítat jihokorejského prezidenta. Oba spolu jednali v plném soukromí, takže detaily jejich vyjednávání nejsou známy. Ve společném písemném prohlášení byly udány pouze hlavní zásady jejich dohody. Oba si slíbili, že v budoucnu budou usilovat o konečné sjednocení obou částí Koreje; podrobnosti však nebyly oznámeny. Severokorejský prezident v blízké době prý navštíví Seul. Severní Korea je už 5 let postižena velkou ekonomickou krizí; v té době tam prý zemřelo vyhladověním a nemocemi na 200 tisíc lidí. Severní Korea potřebuje ekonomic-

kou výpomoc a finanční investice od bohaté a ekonomicky prosperující Jižní Koreje. Obě země si ve společném prohlášení slíbily „ekonomickou spolupráci“. Jižní Korea ze své strany požaduje od Severní Koreje dovození, aby více než 700 tisíc Jihokorejců obdrželo dovození navštívit své příbuzné v Severní Koreji, od kterých zůstali plně odloučeni od začátku Korejské války v roce 1950. Tento požadavek začne být uskutečňován letos 15.srpna, to je ve výroční den, kdy po druhé světové válce Korea obdržela od Japonska svou nezávislost. Jižní Korea je prý ochotná finančně pomoci Severní Koreji, avšak požaduje od ní zajištění větší bezpečnosti a trvalé normální vztahy. Při tomto vyjednávání pravděpodobně Severní Korea také požadovala vyklizení 37 tisíc amerických vojáků, umístěných v demilitarizované zóně, ležící jižně od hranice mezi Severní a jižní Koreou. Severně od této zóny Severní Korea má připraveno k boji celý jeden milion vojáků a jižně od ní Jižní Korea má 650 tisíc svých vojáků, kterým tamní US vojáci jsou připraveni poskytnout pomoc. V právě uzavřené úmluvě není o této věci nic řečeno.

Už v roce 1992 obě země spolu ujednaly smlouvu o uzavření míru a o konečném sjednocení, avšak tato smlouva nikdy nezačala být uskutečňována, protože právě vzniklo podezření, že Severní Korea se pokoušela uskutečňovat výrobu svých jaderných zbraní.

Po návratu domů z Pyongyangu prezident Kim Dae Jung ujistil Jihokorejce, že mezi oběma zeměmi už nikdy nedojde k válce. Prý v době, kdy všechny země na světě usilují o společný ekonomický rozmach, je nemyslitelné, že Severní a Jižní Korea budou plýtvat svou energií „jedna proti druhé“; obě budou spolupracovat pro dosažení společného rozvoje. Někteří Jihokorejci neberou toto ujištění příliš

vážně; Severní Korea prý v první řadě chce dostat finanční výpomoc. Prezident Kim Jong Il ostatně nic konkrétního neslabil a jeho sliby jsou pouze „všeobecná slova“. Jihokorejský prezident také řekl, že obě země si mezi sebou otevrou vzájemnou vzdušnou dopravu, společné cesty a přístavy. Protože sám je katolík, navrhl severokorejskému prezidentu, aby pozval k návštěvě své země papeže Jana Pavla II. V Severní Koreji je z 22 milionů obyvatel asi 4 tisíce katolíků. Oba prezidenti se prý opět sejdou 15.srpna, kdy také začnou probíhat vzájemné návštěvy tamních rozdělených rodin. Jihokorejský prezident doma opět zdůraznil, že vztahy mezi oběma zeměmi budou nyní přátelské, a že už mezi nimi nikdy k válce nedojde.

Washingtonská vláda, potěšená z této přátelské schůze prezidentů obou Korejí oznámila už 15.června, že Spojené státy pošlou do Severní Koreje dalších 50 tisíc tun potravin, čímž jejich potravinová výpomoc této vyhladovělé zemi v tomto roce dosáhne výše 450 tisíc tun.

Země podsaharské Afriky chtějí v příštích 20 letech aspoň zčásti převést tamní farmy a průmyslové podniky, dosud vlastněné bělochy, do vlastnictví Afričanů.

Harare, Zimbabwe – Jak známo, Robert Mugabe, prezident Zimbabwe v jihovýchodní Africe, který vládne už 20 let, dovolil různým vládním miliciím provést ilegální obsazení 1,400 bělošských farem, které mají být předány Afričanům; běloši tam vlastnili celkem 4 tisíce tamních farem. Ve své kampani před volbami do parlamentu slíbil africkým černochům vyvlastnění dalších 804 bělošských farem, opět bez placení jakékoliv náhrady. Později prý budou znárodněny zbývající bělošské farmy a předány těm Afričanům, kteří dosud žádné pozemky nevlastní. Také prý budou znárodněny cizinci vlastněné zlaté, mědě-

né, železné a azbestové do-ly, které budou předány Afričanům, kteří se stanou jejich majiteli a nikoliv pouze dělníky, jako tomu bylo dosud. Též prý bude Afričanům předáno 400 podniků, kontrolovaných britskými majiteli; v současnosti je prý v Zimbabwe „příliš mnoho Britů“.

Důlnictví, zejména zlaté, představuje po farmářství druhý nejvýznamnější zdroj cizích měn pro Zimbabwe. Hned se tedy ozvaly hlasy důlních expertů, že toto slíbení znárodnění důlních podniků a farem v Zimbabwe, vlastněných cizinci, může být pro ekonomiku v Zimbabwe nepříznivé. Prezident Mugabe potom oznámil, že prý zatím nechce vyvlastnit do-ly a podniky bělochy vedené; pouze prý požádá bělošské podnikatele, aby v dolech a podnicích přijímali černochy k významnějším funkcím než to činili dosud.

Ve dnech 24. a 25.června se měly konat volby do parlamentu, ve kterém strana vládnoucího prezidenta Mugabe, zvaná ZANU-PF, obsazuje všechna místa zákonodárců kromě tří. Při předvolební kampani 17.června u Harare si asi 6 tisíc lidí přišlo vyslechnout řeč, kterou tam pronesl prezident Mugabe. Dne 18.června pak při řeči vůdce opoziční strany „hnutí pro demokratickou změnu“ Morgana Tsvangiraiho bylo přítomno asi 30 tisíc jásajících voličů, kteří ohlašovali své přesvědčení, že tentokrát v parlamentě opozice proti Mugabe bude mít velkou většinu. Mugabe však dále zůstane prezidentem země až do roku 2002, kdy mu teprve termín vyprší.

Obsazení části bělošských farem v Zimbabwe černošskými aktivisty ovlivnilo také jiné africké země, kde části černošského obyvatelstva pomýšlejí v budoucnu provést vyvlastnění úrodné půdy, od koloniálních dob vlastněné bělochy. Černošští aktivisté kmene Ngomane, žijící v

HLAS NÁRODA (VOICE OF THE NATION) (USPS 291-62)

Čtrnáctideník, věnovaný zájmům našich krajanů všech generací na americkém kontinentu, všem lidem dobré vůle, kteří mají zájem číst Boží slovo v české řeči a zajímají se o dění v rodné zemi svých předků i v různých koutech světa, kde si naši lidé rozvíjí zlobou časů, vybudovali nové domovy.

BOHU, CÍRKVI, NÁRODU VYDÁVÁ KAŽDOU DRUHOU SOBOTU:

„VELEHRAD“ ČESKOAMERICKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO
PUBLISHED BI-WEEKLY BY:
CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.

2340 So. 61st Ave. CICERO, IL 60804
Telefon (708) 656-1056
(708) 656-1074
FAX: (708) 656-1090

EDITORS: Fr. Vojtěch VÍTOŠ B. and Fr. Dušan HLADÍK
s redakčním kruhem

POSTMASTER: Send address changes to:
HLAS NÁRODA, 2340 So. 61st Ave Cicero, IL 60804
PERIODICAL POSTAGE PAID AT Chicago, IL.

Subscription prices: Roční předplatné:
BY MAIL: In US Per Year \$35
To CANADA Per Year US \$38
Overseas Per Year \$40

BY AIR MAIL: \$44 plus 1.35 each air stamps
První poradce a zástupce: George T. Drost, 11 South Dunton Ave
Arlington Heights, IL 60005-1475, Tel. (847) 577-2227

Redakce si vyhrazuje právo zasláné články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

July 8, 2000 - Vol. XXV, No. 14

Jižní Africe jižně od Krokodýlí řeky, požadují vlastnictví tamních 60 tisíc akrů úrodné zemědělské půdy, dnes vlastněných bělochy. Jihoafrický prezident Thabo Mbeki však zakázal tamním aktivistům obsazovat bělošskou půdu a ujistil bělošské obyvatelstvo Jižní Afriky, že jejich vlastnictví půdy bude respektováno. Tamní vláda však připravuje projekt, kdy v příštích 20 letech bude černošům předána třetina jihoafrické zemědělské půdy, kterou vlastní nyní běloši. Začne se však předáváním veřejných neúživných pozemků a teprve potom se budou za peníze prodávat farmy bělochů, kteří je budou chtít prodat. Prezident Mbeki však ujistil, že v žádném případě nechce „děsit“ bělošské farmáře. Také vlády jiných zemí se obávají, že nuceným vyvlastňováním bělošských farmářských pozemků by ve skutečnosti utrpěla celá jejich země. Tak to myslí například vláda v Namibii, kde běloši tvoří pouze 6 procent tamního obyvatelstva, avšak vlastní polovinu tamní farmářské půdy. V Keni se v červnu 60 aktivistů pokusilo obsadit bělošské farmy, avšak kvůli tomu byli ihned posláni do vězení. Vcelku však prý ve většině afrických zemí tamní černoši i běloši uznávají potřebu postupného předávání aspoň části farmářských pozemků a různých podniků do černošského vlastnictví, avšak musí se to činit „přijatelným způsobem“.

Některé africké země, bývalé kolonie, po obdržení nezávislosti ihned předaly svým černošům všechny podniky a pozemky, vlastněné bělochy. Dnes jsou ekonomiky těchto zemí často ve velmi bídném stavu. Jedním příkladem je republika Konga, dřívější Zair, kde diktátor Mobutu Sese Seko ihned předal černošům všechny podniky a farmářské pozemky, vlastněné bělochy. Dnes je tato země, s bohatými přírodními zdroji, ekonomicky velmi zaostalá. Američti

žurnalisté kladou koloniální Belgii vinu za tento špatný stav ekonomie Konga; v tom se však plně mýlí, protože Belgie se opravdu snažila jak mohla podporovat ekonomický rozvoj této své kolonie. Mobutu například předal černošům obchody, vlastněné bělochy; po výprodeji zboží pak černoši jen čekali, že nové zboží samo přijde do jejich vyprázdněných obchodů.

Katolíci v hornaté krajině Nuba zůstávají plně věrní své víře, ačkoliv vláda v Chartúmu proti nim vede krutou válku jihat.

Chartúm – V Súdánu, druhé největší africké zemi, obývané z velké části muslimskými Araby, která je zároveň jednou z nejhudších afrických zemí, vládne z Chartúmu striktní muslimský režim, který už od roku 1985 vede domácí válku nebo spíše řečeno „posvátnou válku jihat“ proti dvěma tamním černošským menšinám, z nichž četnější žije na jihu země a druhá, menší, ve střední Súdánu v hornaté krajině Nuba, velké jako Skotsko, kde prý dříve žilo 1,2 až 1,5 milionu lidí. V obou těchto částech Súdánu žijí rasově černoši, kteří nábožensky jsou buď křesťané nebo animisté. O válce proti jihu je svět dostatečně informován, avšak téměř nic se neví o válce v pohoří Nuba. Federální vláda svou válkou jihat se snaží učinit tamním obyvatelům život nesnesitelným, v úmyslu přinutit je k obrácení se k islámu. Tamní města a vesnice jsou občas armádou napadány letadly, ostřelovány z děl a také napadány dálkovými střelami, šrapnely a granáty. Armáda, která je obklíčuje, je drží v plné izolaci od okolního světa. Proto svět nic neví o poměrech lidí v horách Nuba. Podle odhadů v posledních 15 letech tam násilně zahynulo 275 tisíc lidí a dalších 200 tisíc je drženo v severním Súdánu ve vládních „mírových“ táborech, kam byli uneseni, a kde jich je užíváno k otročským pra-

cím. Obvykle tam zůstávají až do své smrti. O tomto krutém zacházení s černošským jihem a s lidem na území Nuba podávají zprávy různé mezinárodní organizace lidských práv. Vláda v Chartúmu popírá, že by vůbec existoval nějaký její konflikt vůči lidu Nuba.

Katolický biskup tamní diecéze Obejd, jménem Macram Max Gassis, který je nucen žít v exilu, a který často tajně navštěvuje své katolíky v Nuba, se v posledních dvou letech pokouší informovat svět o velkém utrpení lidu v Nuba a o jeho konfliktu s vládou v Chartúmu. Právě připravil o této věci zvláštní dokumentární film, ve kterém jsou ukazovány fotografie napadených míst a výpovědi tamního lidu o jeho skutečném utrpení a konfliktech s vládou. Aby získal tyto dokumenty, tajně navštívil několik vesnic v pohoří Nuba o vánocích v roce 1998 a o velikonocích v roce 1999. Přitom jako obvyčejný kněz sloužil mše svatě a uděloval svátosti. Tamní katolický lid se nenechává zstrašit vládními krutostmi a zůstává plně věrný své katolické víře.

Prezident Putin a kancléř Schroeder v Berlíně spolu uzavřeli některé smlouvy o ekonomické spolupráci jejich zemí. Mezitím v Rusku prý vznikly obavy, že Putin by se mohl vrátit k útisku, který existoval v době Sovětského svazu.

Moskva – V době studené války byly vztahy mezi Západním Německem a Sovětským svazem značně napjaté, stejně napjaté jako byly vztahy zbytku západní Evropy a Spojených států se Sovětským svazem. V poslední době se opět zhoršily vztahy mezi Ruskem a západem kvůli ruské kruté válce v Čečensku a kvůli nedávnému bombardování Srbska letadly zemí NATO. Rusko také nezapomnělo, že za druhé světové války s Německem zahynulo 27 milionů sovětských občanů.

Nyní ve dnech 15. a

16.června ruský prezident Putin navštívil Berlín, kde měl vrcholnou schůzi s německým kancléřem Gerhardem Schroederem. Atmosféra při této schůzi byla velmi přátelská. Oba vládcí se zaručili, že budou podporovat co nejlepší politické a hospodářské vztahy mezi oběma zeměmi. Dne 15.června Putin ve své řeči před stovkami německých podnikatelů nazval Rusko „přirozeným spojencem Německa a nové Evropy“, zatím co Spojené státy prý jsou „nečitelné vůči evropským záležitostem“. Evropa a Rusko by si prý měly zbudovat společný obranný systém proti dálkovým střelám krátkého a středního doletu, chránící celou Evropu od Atlantického oceánu až po Ural. Uskutečnění návrhu obrany Spojených států proti dálkovým střelám by prý vedlo k nebezpečnému zavedení ve zbrojení. Tento navrhovaný ruský systém by prý zároveň respektoval smlouvu ABM z roku 1972. Putin a Schroeder spolu podepsali smlouvu o spolupráci obou zemí v těžbě zemního oleje a zemního plynu ve výši jednoho bilionu dolarů. Ruská plynová společnost Gazprom a německá společnost Wintershall budou spolupracovat na rozvoji naftových polí při ruském arktickém severním pobřeží. Společnost Gazprom také podepsala smlouvu s německou ocelářskou a technologickou společností

Salzgitter o spolupráci na rozšíření plyno-chemického komplexu a zbudování továrny na methanol.

V Rusku dosud velmi příznivá důvěra v Putina poněkud utrpěla. Dne 13.června vládní žalobce dal zatknout Vladimíra Gusinskiho, magnáta nezávislých sdělovacích prostředků „Media Most“, vlastního jeden systém televize a řadu novin, které neváhají kritizovat vládu v Kremli. Gusinski je prý také podezříván ze zpronevěry 10 milionů dolarů vládních peněz, jichž užil ke koupi vládou vlastněné televizní stanice v Petrohradě. Gusinski nazval toto obvinění nesmyslným a vyslovil obavu, že Putin chce převést Rusko zpět do doby Sovětského svazu, to je do doby „tvrdých pracovních táborů, přeplněných politickými vězni a skutečnými zločinci“. Tím je prý v Rusku ohrožena svoboda projevu a tisku. Dne 16.června byl Gusinski propuštěn z vězení, avšak musel se zaručit, že před svým soudem nepustí území Ruska. Putin mezi tím prohlásil, že prý nic nevěděl o plánech žalobců zatknout Gusinskiho, a že je bezmocný, aby vůbec mohl do této záležitosti zasáhnout. Někteří Rusové nyní myslí, že Putinova vláda se pokouší umlčet nezávislý tisk a začali pochybovat o vážnosti Putinových slibů, že povede Rusko k demokracii a k respektu lidských práv.

Československá Národní Rada Americká

vděčně vzpomíná oběti

Dr. Milady Horákové,

která byla popravena čs. komunisty

27.června 1950

**za účast v boji za demokracii
a svobodu Československa.**

Čest její památce!

*John M. Richard
předseda*

*John Uhliř
místopředseda*

*Rozina Nehasilová
místopředsedkyně*

*Olga Kovářová
tajemnice*

DOBA "BĚHEM ROKU"

14.NEDĚLE ›BĚHEM ROKU‹

VSTUPNÍ MODLITBA — Bože, ponížením svého Syna jsi padlý svět pozvedl. — Uděl svatou radost svým věrným, — které jsi vysvobodil z otroctví hříchu, — a dej, aby se i na věčnosti radovali s tebou. — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA EZECHIELA (Ez 2, 2-5)

Vešla do mne síla a postavila mě na nohy. Slyšel jsem, jak Bůh mluví ke mně a praví: Synu člověka! Já tě posílám k Izraelovým synům, k odpadlým pohanům, kteří odstoupili od mne; oni i jejich otcové mi byli nevěrnými až do dneška. Jsou to lidé drze tváře a nezkrtného srdce, k nimž tě posílám. Řekneš jim: Tak praví Pán Hospodin! A oni - ať už poslechnou nebo ne, je to vskutku vzpurné plemeno - musí poznat, že prorok byl mezi nimi!;

ČTENÍ Z DRUHÉHO LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA KORINTÁNŮM

Bratři! Abych se pro vznešenost těch zjevení nepýšnil, byl mi dán do těla osten, posel to satanův, aby mě bil do tváře. To proto, aby se mě nezmocňovala pýcha. Kvůli tomu jsem třikrát prosil Pána, aby mě to nechalo na pokoji. Ale on mi řekl: Stačí ti moje milost, protože síla se tím zřejměji projevuje ve slabosti.

Velmi rád se tedy budu chlubit spíše svými slabostmi, aby na mně spočinula Kristova moc. Proto s radostí přijímám slabosti, příkoří, nouzi, pronásledování a úzkosti, a snáším to pro Krista. Vždyť když jsem slabý, právě tehdy jsem silný.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MARKA (Mk 6,1-6)

Ježíš odešel do svého domova; učedníci šli s ním. Když přišla sobota, počal učit v synagóze. Mnoho lidí ho poslouchalo a v úžasu říkali: ›Odkud to ten člověk má? Jaká je to moudrost, jež mu byla dána? A jak mocné činy se dějí jeho rukama! Což to není ten tesař, syn Mariin a bratr Jakubův, Josefův, Judův a Šimonův? A nejsou jeho sestry tady u nás? A byl jim kamenem úrazu.‹

Tu jim Ježíš řekl: ›Prorok není beze cti, leda ve své vlasti, u svých příbuzných a ve svém domě.‹ A nemohl tam učinit žádný mocný čin, jen na několik málo nemocných vložil ruce a uzdravil je. A podívil se jejich nevěře.

15. NEDĚLE ›BĚHEM ROKU‹

VSTUPNÍ MODLITBA — Bože, ty ukazuješ bloudícím světlo pravdy, — aby se mohli vrátit na správnou cestu. — Dej všem, kteří se hlásí ke křesťanství, — ať odmítají, co mu odporuje — a usilují o to, co se s ním shoduje. — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA ÁMOSA (Am 7,12-15)

Amasjáh, kněz v Betelu, řekl Ámosovi:

Křesťanská kapka v muslimském moři

Dr. Ruth Pfau - Matka malomocných v Pákistánu

Koncem května po večerní mši svatě z pražského kostela Nejsvětějšího srdce Páně téměř nikdo neodcházel. Asi dvě stě lidí tu čekalo na příchod řádové sestry Ruth Pfau, německé lékařky, která uskutečnila v Pákistánu neuvěřitelný projekt - potlačení lepry. Do kostela vstoupila drobná, energická, šedovlasá žena, oblečená do červených vyšívaných pákistánských šatů. Reholnice, o které by se mohlo přednášet na školách managementu, se dívala dobrosrdečně a nikdo by jí v tu chvíli neřekl nedávno oslavenou sedmdesátku.

"Jsem ráda, že jsem opět v České republice, ale dosud

jsem se nenaučila česky," uvedla svou přednášku žena, která v převážně muslimské zemi vzbudila úctu ke křesťanství, a stala se dokonce poradkyní pákistánské vlády pro Kontrolní program lepra - tuberkulóza.

"Proti lepře jsme v Pákistánu bojovali od roku 1960, nyní se nám podařilo dostat nemoc zcela pod kontrolu. Předtím se nikdo nepokoušel tuhle zemi lepry zbavit, ačkoli v USA už testovali lék. Neléčená lepra je strašlivá nemoc, která vede ke zmrzačení a znetvoření lidského těla. Stav našich pacientů v roce 1960 byl šilený," přibližuje situaci, kdy v Pákistánu začí-

nala, Dr. Ruth Pfau.

Zpočátku musela zbudovat základní struktury pro ošetřování malomocných. Sama pronikala do oblastí nejzamořenějších leprou, kde hledala své pacienty. Neobávala se nákazy? "O lepře koluje spousta předsudků, přitom je oproti ostatním infekčním chorobám, např. tuberkulóze, méně nakažlivá," vysvětluje.

Nejdřív pracovala v malé ošetrovně, stlučené ze starých beden, bez vody a elektřiny. V roce 1962 dostala k dispozici malou moderní nemocnici v centru Karáči. Postupně získávala nové přátele a spolupracovníky, odborné lékaře. Mezi nimi byli i vyléčení pacienti, kteří se rozhodli pomáhat. A výsledek? Dnes je v Pákistánu celá síť léčebných center a ošetřoven. Díky této struktuře je v současnosti pacient léčebným ústavem zachycen už s prvními příznaky malomocenství. "V celém Pákistánu máme 47 000 pacientů vyléčených ale dosud registrovaných, 3000 dosud léčebných a 380 vyškolených pracovníků," upřesňuje Dr. Ruth Pfau.

Bolest jako trest Boží

Asi před 15 lety získal tým Dr. Pfau kombinaci léků, která lepru v prvním stádiu do šesti měsíců zcela vyléčí. "Od svých muslimských pacientů jsem se toho spoustu naučila. Zpravidla přijímají bolest jako integrovanou součást života. Jsou ale i tací, kteří v ní vidí trest Boží. Nechtějí se léčit, aby získali odměnu po smrti. Většinou jsou si ale vědomi, že lepra je léčitelná a Boží klatba se oproti tomu spolkutím jednoho prášku neodstraní." V muslimském prostředí bylo také ze začátku obtížné, aby žena vyšetřovala muže. "Až nyní jsem zjistila, jak těžké to mají především mladé lékařky. Kdybych tenkrát věděla, jakou moc mají bílé

›Vidoucí, jdi, uteč do judské země, tam se živ a tam prorokuj! V Betelu už nesmíš prorokovat, neboť zde je královatí svatyně a říšský chrám‹

Amos odpověděl Amasjáhovi: ›Nebyl jsem prorok ani prorocký zák, byl jsem pastýřem a pěstitelem smokvoní, Hospodin mě vzal od stáda a řekl mně: Jdi a prorokuj mému izraelskému lidu!‹

ČTENÍ Z LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA EFESANŮM (Ef 1, 3-10)

Bud' pochválen Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás zahrnul z nebe všemi možnými duchovními dary, protože jsme spojeni s Kristem. Vždyť kvůli němu si nás vyvolil ještě před stvořením světa, abychom pod ním byli svatí a neposkvrnění; v lásce ze svého svobodného rozhodnutí nás předurčil, abychom byli přijati za jeho děti skrze Ježíše Krista. To proto, aby se vzdávala chvála jeho božsky vznešené dobroty, protože skrze ní nám projevil svou lásku pro zásluhy svého milovaného Syna.

V něm máme vykoupení skrze jeho krev, odpustění hříchů pro jeho nesmírnou milost, kterou vůči nám tak bohatě projevil s veškerou moudrostí a rozumností: seznámil nás totiž a tajemstvím, které ze svého svobodného rozhodnutí si předsevzal že vykoná, až se naplní čas, jak on předem zařídil, aby skrze Krista zase uvedl pořádek do všeho na nebi i na zemi.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MARKA (Mk 6, 7-13)

Ježíš zavolal svých Dvanáct, počal je posílat dva a dva a dával jim moc nad nečistými duchy.

Přikázal jim, aby si nic nebrali na cestu, jen hůl: ani chleba, ani mošnu, ani peníze do opasku; aby šli jen v sandálech a nebrali si svoje šaty.

A řekl jim: ›Když přijdete někde do domu, tam zůstaňte, dokud z těch míst neodejdete. A které místo vás nepřijme a kde vás nebudou chtít slyšet, vyjděte odtamtud a setřete prašnou obuv na svědectví proti nim‹

I vyšli a volali k pokání; vymítali mnoho zlých duchů, potírali olejem mnoho nemocných a uzdravovali je.

vlasy, barvila bych si je tak už ve třiceti letech," usmívá se Dr. Pfau.

Malomocní většinou bývali společností zavržení a byli donuceni žít izolovaně. Snahou lékařů je začlenit pacienty zpět do společnosti. "Lékaři a ošetřovatelé ve střediscích se nicméně nechání, aby pacienty naučili se svou nemocí normálně žít. Asi 80% personálu se bakterií malomocenství infikuje, ale jen u 0,3% z nich nemoc skutečně propukne," vysvětluje energická lékařka. "Akceptování musí být i ti, kteří už nejsou schopni rehabilitace, lepra není dědičná nemoc, a tak nevidím důvod, proč by se takové ženy nemohly vdát a porodit zdravé děti. Jelikož ale ve slumech nemohou zdravě vyrůstat, dáváme takovým rodinám bezúročné půjčky, aby si mohly vystavět i malý domek."

Hostie místo šňupacího tabáku

"Každý den mám před sebou jinou práci, a tak jediné, co se nemění, je to, že vstávám v půl šesté. Na pomoc si беру Ježíšův příklad, dále mi pomáhají mé sestry," říká misionářka. Je sestrou řádu Dcer Mariina srdce, který vznikl ve Francii jako podzemní organizace v roce 1790, kdy byly zrušeny všechny řády. Protože to byla podzemní organizace, sestry nikdy nežily v klauzuře a nenosí hábit. Žijí podle jezuitských regulí. V současné době jich je ve světě kolem 2000, největší přírůstky do řádu přicházejí z jižní polokoule. Zázemí řádu je v Paříži. "Těší mne, že dorost našich sester pochází i přímo z Pákistánu, kde žijí jinak jen asi 3 miliony křesťanů," říká Dr. Ruth Pfau.

V muslimské zemi a při pracovním vytížení lékařky občas vzniká problém, kde přijímat Tělo Kristovo. Se svým týmem se vydávala i na několikaměsíční pout' do hor za pacienty. Od kardinála v Karáči dostala nakonec povolení nosit s sebou proměnné hostie, v

ústraní pak přijímala. "Svět stvořil Bůh, Pákistán je nádherná země. Často jsem nebyla schopna se tak soustředit v kostele jako v přírodě, třeba v horách při pohledu na ledovec. Dříve jsem hostie nosila ve zlaté krabičce, ale bála jsem se, že v případě, že by nás někdo přepadl, bude tahle krabička to první, co mi vezmou. Proto jsem je začala nosit v obyčejné dózičce na šňupací tabák."

Neustále je s čím bojovat

"Lepru se nám podařilo dostat pod kontrolu. V současné době jsme se pustili do boje s tuberkulózou a negratností obyvatel, podařilo se nám nechat postavit i šest škol pro děti pacientů. Je radost dívat se, co se z těch dětí stává, když dostanou šanci. Myslím si, že naději Pákistánu jsou právě děti, ze kterých vyrostou zdraví, kriticky myslící lidé."

Katolický týdeník 27/2000
Zuzana Dvořáková

Pákistán je nádherná země s obdivuhodnou přírodou. Na ploše 803 943 km² tu žije 140 mil. obyvatel a každých dvacet let se jejich počet zdvojnásobuje. Např. největší město Karáči má 13 mil. obyvatel, v roce 1960 to byly 2 miliony. Při tak rapidním nárůstu populace má vláda potíže se službami, které je schopna poskytnout. Hospodářsky je tato agrární země zatížena vysokými cenami nafty. Je zde velká nezaměstnanost a nedostatek bytů, nově přistěhovalí nemají kde bydlet, protože obývají slumy.

Dalším problémem je negratnost, protože 76% obyvatel jsou analfabeti. Chybí školy, aby vychovaly děti. Zvláštní roli hraje politická nestabilita země, a následkem toho i zahraničněpolitické zápletky s proudy uprchlíků, kterých Pákistán přijal již přes 4 miliony.

97% obyvatelstva jsou muslimové, převážně sunnitského vyznání.

Benediktinská univerzita v Lisle, Illinois oslavila své 100. výročí

2.července 2000 „Benediktinská univerzita“ benediktinského kláštera sv.Prokopa v Lisle, Il., oslavila sto let svého přemístění z fary sv.Prokopa, kde byla jako kolej sv.Prokopa založena už v roce 1887. Farnost i kolej sv.Prokopa byly založeny benediktinskými mnichy v tehdejší chicagské čtvrti, zvané Česká Plzeň, dnes zvané Pilsen neighborhood, obývané Američa-

ny českého původu. Kolej sv.Prokopa byla v roce 1900 přemístěna do kláštera v Lisle, kde byla v roce 1971 nazvána Benediktinská kolej a v roce 1991 Benediktinská univerzita. Nyní 2.července byla také posvěcena nová budova Benediktinské univerzity v Downers Grove, sestávající z desíti částí, jejíž kampus měří 108 akrů. Tato budova bude připravena pro přijetí 3,500 stu-

dentů; nyní jich na Benediktinské univerzitě studuje 3,000. Její stavba stála 45 milionů dolarů.

Fara sv.Prokopa dále existuje v Pilsen neighborhood v Chicagu, na 18.třídě a na ulici Allport. Nespravují ji však už benediktini z kláštera v Lisle, nýbrž jezuité; tamní farníci už nejsou Američané českého původu, nýbrž Američané mexického původu a Mexikáni.

Hugh Anderson, opat benediktinského kláštera v Lisle a kancléř Benediktinské univerzity vede benediktinské mnichy z vlaku Metra na kampus univerzity.

Oslava stého výročí kampusu Benediktinské univerzity dne 2.července.

Z nejstarší historie Moravy

Z dávné minulosti

Na území Moravy se objevují již 400 let př. Kr. Keltové, kteří asi v 1. stol. př.Kr. byli vystřídáni germánskými Markomany, podle kterých také dostala Morava název. Na počátku našeho letopočtu se na území Moravy objevují i stopy římských vojsk. V 5. – 6. století přicházejí na území Moravy Slované, jejichž pravlastí bylo pravděpodobně území mezi Dněprem a Vislou. V době stěhování národů se velmi početné slovanské kmeny rozšířily na západ do Pobaltí a Polabí, přes českou kotlinu až k hornímu Mohanu, na jih do Podunají a alpských údolí, na Balkán a daleko na východ širými ruskými rovinnami. Slované se především zabývali zemědělstvím, chovem dobytka, rybolovem a také lovem, proto si vybírali pro svá sídla úrodné oblasti především kolem velkých řek.

Sámová říše

Nejstarší známý slovanský státní útvar na našem území v raném středověku byla Sámová říše. Zaujímalá povodí dolního Labe, Čechy,

Moravu, Polabí a západní Slovensko. Vznikla v průběhu slovanského povstání proti asijským kočovníkům Avarům. Do jejího čela se 623 nebo 624 postavil franský kupec Sámo, který byl zvolen králem nově vzniklé říše (přesněji kmenového svazu). Úspěšně bojoval s Avary, zvítězil i ve střetu s franským králem Dagobertem v roce 631 u Wogastisburgu. Poté připojil Lužické Srbsko a podnikl několik vpádů do Durynska (632 – 636). Říše ovšem po Sámově smrti (658 – 659) zanikla.

Velká Morava

Velkomoravská říše byla prvním státním útvarem Slovanů na území České republiky a Slovenska. Vznikla asi po porážce Avarů kolem roku 833 násilným připojením Nitranská k území knížete *Mojmíra I.*, který vypudil knížete *Pribinu* z Nitry. Kníže *Mojmír I.* byl již křesťan a za jeho vlády přijalo v Řezně 14 českých a moravských knížat křest. Roku 846 však *Ludvík Němec Mojmíra I.* Sesadil z trůnu a na jeho místo dosadil jeho synovce

Rastislava.

Kníže *Rastislav* (846 – 870) se snažil osamostatnit Moravu a vymanit se ze závislosti na franské říši. Protože určitou politickou závislost přinášelo i křesťanství přijímané z franské říše, chtěl *Rastislav* vytvořit vlastní církevní provincii, která by byla podřízena přímo papeži. Proto se obrátil na východ do Byzance a žádal o biskupy a učitele, kteří by zdejšímu lidu vykládali křesťanské učení slovanským jazykem. Roku 863 pak přicházejí Velkou Moravu byzantští věrozvěstové *Konstantin (Cyril)* a *Metoděj*. Ještě před cestou *Konstantin* po vzoru velké řecké abecedy sestavil písmo zvaně hlaholice a přeložil do slovanštiny nejdůležitější náboženské texty. Oba bratři pak na Moravě užívali slovanské řeči jako bohoslužebné a v místních školách vychovávali své žáky a spolupracovníky. Postupně byla do jazyka staroslověnského přeložena celá Bible. Papež *Hadrián II.* r.869 při návštěvě obou misionářů v Římě slovanskou liturgii schválil, ovšem *Konstantin – Cyril* v Římě zemřel. *Metoděj* se pak na Moravu vracel v hodnosti panonsko-moravského arcibiskupa, což znamenalo, že Velká Morava přestala být misijním územím a dostala vlastní řádnou církevní organizaci, což mělo velký význam i v oblasti státní.

Politická situace však byla značně neklidná. *Metoděj* na cestě na Moravu byl zajat bavorskými biskupy a skoro tři roky vězněn. Na Moravě dochází k boji o trůn a Frankové se snaží celou Velkou Moravu ovládnout. *Svatopluk I.*, synovec knížete *Rastislava*, 869 údělný kníže na Nitransku, 870 vyjednával s východofranským králem *Karlomanem*. *Rastislav* se pak pokoušel *Svatopluka* zbavit, ale byl jím sám zajat a vydán *Karlomanovi*. Brzy na to však francké vojsko

STARÉ MĚSTO – ŠPITÁLKY: V roce 1949 byl na štěrkové terase nad meandrem řeky Moravy objeven druhý velkomoravský kostel. Byl postaven v padesátých letech 9.století. Kolem kostela byl hřbitov s 56 kosterními hroby, v nichž byla bohatá výbava, mezi jinými i reliéf sokolníka. Je svědectvím toho, že zde byl zřejmě sídelní dvorec moravského velmože.

vtrhlo na Moravu a *Svatopluk* sám byl sesazen a uvězněn. Na Velkou Moravu byli dosazeni franští místodržící. Moravané však povstali a protože se domnívali, že *Svatopluk* je mrtev, dosadili na trůn nového knížete *Slavomíra*, a tak byla Velká Morava obnovena. Frankové ve snaze ovládnout celou Velkou Moravu propustili *Svatopluka* z vězení a postavili do čela vojska vyslaného na Moravu, aby potlačil povstání. *Svatopluk* se však přidal na moravskou stranu a porazil franské vojsko. V letech 872 – 873 uhájil nezávislost a ta v roce 874 byla uznána ve Forchheimu Arnulfem Korutanským. *Svatopluk I.* zvětšil územní rozsah Velkomoravské říše (připojil Čechy, Vislansko, část Lužice, sever Panonie, Potisí). Prosperita zemědělství mu dovolila vydržovat mnoho bojovníků, velmožů a hradských měst. V době jeho panování stoupla výroba železa a kvetl obchod. Ve sporech franského a slovanského duchovenstva se však přikláněl k latinskému jazyku v liturgii a po smrti arcibiskupa *Metoděje* roku 885 na žádost nitranského biskupa *Wichinga* nechal vyhnat *Metodějovy* žáky a

slovanská liturgie byla zakázána.

Posledním vládcem Velké Moravy byl kníže *Mojmír II.* (894 – 906). Spory o trůn mezi ním a *Svatoplukem II.* říši oslabily. Otevřenost Velké Moravy směrem na jih byla velkou nevýhodou, a tak opakované nájezdy cizích vojsk vedly k jejímu pádu. Po porážce s Maďary 905 – 906 pak Velká Morava zanikla.

K nejvýznamnějším centřům říše patřily *Mikulčice* (nejspíše *Staré město Rastislavovo* s názvem *Morava*), *Uherské Hradiště* a *Staré Město* (původně asi *Velehrad*), *Nitra* (*Nitrava*), sídlo biskupa *Wichinga*, a údělné knížectví *Bratislava* (*Breslaupure*), v Čechách *Stará Kouřim*, *Levý Hradec*, *Pražský hrad*, ve Vislansku *Krakov*, *Načasovice*. Typické pro tato místa jsou velmožské dvorce s vlastnickým kostelem, pohřebištěm a hospodářským zázemím. Velká Morava se podílela na dálkovém obchodě a nálezy hedvábí importovaného z *Volžského Bulharska* do svědčí její napojení na tzv.hedvábnou cestu. Nepoužívala však vlastní mince, jen sekerovitě železné hřívny jako předmincovní platinidlo.

STARÉ MĚSTO – NA VALÁCH: Památník Velké Moravy se základy velkomoravského kostela z druhé poloviny 9.století. Expozice seznamuje návštěvníky s celou staroslovanskou minulostí jednoho z významných center Velké Moravy.

Řemesla v době velkomoravské

Obyvatelé Velké Moravy byli velmi zruční v řemeslných pracích a měli také umělecký cit. Vyznačoval se v ušlechtilých tvarech keramiky, výzdobě nákončí řemenů, výzdobě a zajímavosti šperků, jak dosvědčují nálezy z velkomoravských hrobů (železné sekery, nože, ostruhy, průvlečky a nákončí řemenů).

Ženy se zdobily zlatými, stříbrnými a bronzovými náušnicemi, ozdobnými gombíky, prsteny a náhrdelníky zhotovenými ze zlacených či pestrobarevných korálků. Všechny tyto šperky a výrobky lze zhlédnout v Národním kulturním památníku Velké Moravy ve Starém Městě.

Národní kulturní památník Velké Moravy ve Starém Městě

Expozice památníku je velmi zajímavá. Pozornost návštěvníků především upoutají základy velkomoravského kostela. Kostel byl postaven těsně po polovině 9.století na starém, původně pohanském pohřebišti, jehož počátky sahají až do 7.sto-

letí. Kostel zanikl počátkem 10. století, ale kolem jeho trosk se pohřbívalo až do poloviny 10.století.

V Národním kulturním památníku Velké Moravy ve Starém Městě se návštěvník blíže seznámí s dávnou historií naší vlasti. Prohlédne si makety s rekonstrukcemi kostelů, domů a opevnění z doby velkomoravské.

Archeologické výzkumy ve Starém Městě ve 30. letech v lokalitě Na Valách prováděl řídící učitel Antonín Zelentius. Tenkrát provedl první systematický výkop a objevil prvních 300 hrobů z doby Velké Moravy. Jeho výzkumy pak byly přerušeny II.světovou válkou. Po válce byly vedeny další výzkumy ve Starém Městě prof. Dr. Vilémem Hrubým. Po roce 1985 archeologické výzkumy vede Dr. Luděk Galuška, který objevil v lokalitě Na Valách dalších 180 hrobů z doby velkomoravské.

Kostely z doby velkomoravské v okolí Uherského Hradiště

Po II.světové válce pokračují archeologické výzkumy na území Starého Města,

Uherského Hradiště, Sadů, Modré u Velehradu, hradiska Svatého Klimenta u Osvětiman.

Archeologické výzkumy přináší nové poznatky, které zajímají nejen odborníky, ale i širokou veřejnost. Vnímavé návštěvníky fascinuje lokalita míst, kde se základy kostelů z doby velkomoravské nacházejí, ať už jsou to základy kostelíka Na Valách přímo v areálu Památníku Velké Moravy ve Starém Městě, či základy kostelíku v lokalitě Špitálky ve Starém Městě, nebo na vyvýšeném místě u Sadů či Modré u Velehradu. Své tajemné kouzlo má také hradisko Sv. Klimenta u Osvětiman. Vládne tam pokoj a mír, voní tam pryskyřice a jehličí a také med z květů, nad kterými poleťují včelky a motýli. Zemský ráj to na pohled...

Kdo nevěří, ať tam běží, ale ať tam nenarušuje posvátnost těchto míst, neničí rekonstruované základy velkomoravských kostelů, neničí okolní přírodu.

Tajemství jsou zahaleny také základy kostela sv.Jiří, který se nachází v samém centru Uherského Hradiště a to na hlavním Masarykově náměstí pod jeho dlažbou. Možná, že také tyto základy pocházejí z doby velkomoravské, a že jsou to základy navazující na kostelík sv. Jiří, který stál na ostrově uprostřed řeky Moravy. Archeologové o tom vedou odborné polemiky a plánují nové průzkumy. Veřejnost se velice zajímá o výsledek.

Další doporučené objekty a expozice Velké Moravy k návštěvě

Především je to Památník Velké Moravy v Mikulčicích u Hodonína a pak Pohansko u města Břeclavi.

Dále je to Moravské zemské muzeum v Brně a to expozice věnovaná Velké Moravě.

Petra Petříčková
Uherské Hradiště

MODRÁ U VELEHRADU: Nad potokem Salašky byly již v roce 1911 objeveny základy velkomoravského kostela. Byl postaven ve druhé třetině 9.století a pohřbívání kolem něj byl členové rodiny velmože, a to od poloviny 9. do poloviny 10.století, kdy zde zřejmě stál dvorec velmože. Kostel sám, nazývaný kaple sv.Jana, stál až do 17.století. Pod návrším se v době velkomoravské rozkládalo zemědělské sídliště. Nedaleko kostela bylo v době velkomoravské pohřebiště.

HRADISKO SV. KLIMENTA U OSVĚTIMAN: Nad cestou spojující Hradiště s Kyjovem se nachází vyvýšené hradisko, které je opevněno trojím pásem valů s příkopy. Hradisko zde vzniklo v polovině 9.století. Na nejvyšším místě byl v téže době postaven kostel. Po zániku Velké Moravy sloužilo hradisko jako útočiště okolního obyvatelstva až do 12.století. Ve 14.století zde vystavěli augustiniáni klášter a rozšířili kostel, takže původní velkomoravská stavba se stala kněžištěm nového chrámu. Zcela opuštěno zůstalo toto hradisko v 16.století.

SADY: Na posledním výběžku vizovických vrchů, v místě dalekého rozhledu, byl v letech 1958 – 1963 objeven komplex chrámových staveb se hřbitovem a příslušející osadou. Osada s vlastní studnou měla 12 srubových domů řemeslníků. Z osady vedla cesta do okrsku chrámu a hřbitova. K prvním pohřbům zde došlo v první třetině 9.století, většina však je z druhé poloviny 9.století. Přímou v chrámu bylo nalezeno 6 hrobek. K chrámu náležela velká halová stavba, podle nálezů pisátek asi církevní škola nebo klášter. Soudí se, že zde byl dvorec biskupa. Byl zničen na počátku 10.století, v době zániku Velké Moravy.

Chcete mít odborně a levně vymalovaný
byt, dům, natřená okna, dveře či plot?
VOLEJTE ČESKÉHO HONZU
(708) 612-9566

Přirozeně i různé drobné práce v domě,
v garáži nebo na zahradě.

Vše kvalitně, levně, rychle, čistě.

Damašek – Dne 13. června se konal pohřeb zemřelého syrského prezidenta Hafez Assada, který byl z Damašku letadlem přepraven do podhorské vesnice Qordaha, kde se před 69 roky narodil. Tam byl pohřben z mešity podle muslimského obřadu. Jeho pohřbu se zúčastnili vládcí zemí Blízkého východu, včetně palestinského Jasera Arafata, iránského prezidenta Mohammada Chatámího a jordánského krále Abdulla II. Pouze francouzský prezident Jacques Chirac, jediný ze západních vládců, se zúčastnil Assadova pohřbu; ostatní západní země tam poslaly pouze své delegáty. Spojené státy tam zastupovali Státní tajemnice Madeleine Albrightová a baptistický klerik Rev. Jesse Jackson.

V těchto dnech západní političtí znalci oznámili, že zemřelý syrský prezident Hafez Assad, „Lev z Damašku“, byl jeden z nejkrutějších diktátorů naší doby. Připomenuli, že v roce 1982 v syrském městě Hama rozkázal hromadné vyvraždění 20 tisíc mužů, žen a dětí. Všechny význačné teroristické organizace mají v Sýrii svá hlavní ústředí a své výcvikové základny. K těmto organizacím patří například muslimští teroristé Hezbollah, bojující proti Izraeli, a komunistická „Strana kurdských dělníků“, která se pokoušela terorizovat a destabilizovat Turecko. V roce 1976 Assad vyvolal v Libanonu občanskou válku, a pak tam vpadla syrská armáda, prý aby tam zavedla a udržovala mír. Od té doby v tamním údolí Bekaa je stále přítomno 30 tisíc syřských vojáků. Nepodařilo se mu však

zmocnit se Jordánska, které chtěl připojit k „Velké Sýrii“. Dnes prý Sýrie získává velkou část svých národních důchodů z obchodu s heroinem, vyrobeným v údolí Bekaa.

Dne 18. června tisíc delegátů syrské vládnoucí strany Baath jednohlasně zvolilo Bashar Assada, nejstaršího žijícího syna zemřelého prezidenta Hafez Assada, „generálním tajemníkem“ nebo-li předsedou své strany. Bashar byl o týden dříve jmenován vrchním armádním velitelem. Toto nové jmenování mu umožní, že při referendu ve třech příštích měsících bude jmenován kandidátem strany Baath na syrského prezidenta. Některé syrské vojenské a politické autority sice vyslovily svou nedůvěru vůči němu kvůli jeho vojenské a politické nezkušenosti, avšak pravděpodobnost jeho zvolení syřským prezidentem prý je velká. Hafez Assad vládl v Sýrii od roku 1970.

Bogota – Generál Rosso José Serrano, kolumbijská policejní autorita a důležitý spojenec Spojených států v jejich boji proti omamným drogám, oznámil 13. června, že odstoupí ze své funkce vrchního policisty, kterou začal zastávat v roce 1994. Prý je už „unaven“ tím, že byl přítomen na příliš velkém počtu pohřbů policistů, usmrčených v boji proti drogám. Od roku 1994 skoro 2.000 policistů zahynulo v Kolumbii v boji proti drogovým kartelům. Mnozí z nich zahynuli v důsledku únosů, jini při skutečných guerilových bojích. Před pěti lety se proslavil svým zničením kokainového kartelu Cali. Dosud nebyl jme-

nován jeho nástupce; čeká se, kdo bude k této nesnadné funkci vybrán, a zda v boji proti drogám bude tak účinný jako byl generál Serrano. Kolumbijský prezident Andres Pastrana požádal Washington o finanční výpomoc v boji proti drogovým kartelům; nyní 22. června US senát odhlasoval tuto výpomoc ve výši 1.3 bilionu dolarů. Vláda prezidenta Pastrana nechce v žádném případě dovolit přímý vojenský zásah Spojených států na kolumbijské území, ani pro zničení tamních drogových kartelů.

Washington – Podsaaharská Afrika, která po roce 1960 postupně obdržela svou nezávislost od koloniálních mocností, je nyní, ve 21. století, v daleko horším ekonomickém, politickém a sociálním stavu, než byla v koloniální době; toto právě oznámila Světová banka. Nyní tam jsou vedeny různé války, existují tam korupce, velká chudoba, diktátorství, hlad, nemoc, čtvrtina tamních dospělých obyvatel je nakažena viry HIV nebo je nemocná na AIDS, průměrná délka lidského života se snižuje, zatímco v pokročilých zemích se zvyšuje. V současné době tam byly vedeny domácí války v Angole, v Kongu, v Sierra Leone a mezi Habeš a Eritreou. V tamních zemích ekonomie je často ve velmi bídném stavu a mnohé z těchto zemí náležejí k nejchudším na světě. Světová banka říká, že země Podsaaharské Afriky by měly následovat příkladu Nigerie, která po

dlouhé době vojenské diktatury nyní začíná budovat svou ekonomiku, svou infrastrukturu a demokratizovat se. V dnešní době roční národní příjem v Belgii je prý větší než je roční příjem celé Podsaaharské Afriky dohromady.

Taipei, Taiwan – Dne 20. června nový taiwanský prezident Chen Shui-bian pozval čínského prezidenta Jiang Zemina k podobnému úspěšnému vyjednávání o vztazích Taiwanu s Čínou, jaké právě bylo vedeno v Pyongyangu mezi vládci Severní a Jižní Koreje. Oby si jako bratři podali ruce a jednali by o dobrých budoucích vztazích mezi oběma zeměmi. Tento jeho návrh však byl Pekingem opět zamítnut, protože prý existuje pouze jedna Čína, jejíž součástí je Taiwan, zatímco obě Koreje jsou dvě různé země.

Alžír – Dne 18. června ministři zahraničí Habeše a Eritrey spolu podepsali zatím příměří a slibili, že ihned začnou jednat o uzavření konečné smlouvy, kterou bude skončena dvouletá válka mezi oběma zeměmi. Habeš však oznámila, že její armáda neopustí území Eritrey, dokud Spojené národy nepošlou do jejich pohraničního území svou mírovou armádu. Při této válce byla velmi poškozena ekonomie obou zemí, které vydaly na její vedení každá jeden bilion dolarů. V Eritreji, kde žijí celkem 3 miliony lidí, jeden milion byl válkou vyhnán ze svých domovů a trpí hladem.

V obou zemích byly za této dvouleté války zabity desetitisíce lidí, hlavně mladých bojovníků. Habeš si také stěžuje, že nyní od začátku války tam přichází ročně pouze asi 90 tisíc cizích turistů, kteří tam přinášejí peníze, zatímco před válkou jich tam ročně přicházelo 170 tisíc.

Kigali, Rwanda – Římskokatolický biskup v Rwandě, 56 letý Augustin Misago, byl dříve obviněn, že prý pomáhal při přípravě vyvraždění půl milionu tamních menšinových Tutsiů, ke kterému v Rwandě došlo v roce 1994, v době jednoho sta dnů, od dubna do července. Proto byl zatčen a uvězněn. Prý byl přítomen, když tehdejší vláda Hutů projednávala plány o zabíjení Tutsiů, na cestách, ve školách a v kostelích. Byl také obviněn, že prý sám rozkázal usmrcení tří tutsijských kněží a řady tutsijských školních dětí, které u něho hledaly ochranu. Nyní 15. června soud v Rwandě prohlásil, že obžaloba nebyla schopna dokázat, že biskup Misago byl přítomen při schůzích, na kterých extrémisté dřívější vlády Hutů připravovali plány pro vyvraždění tutsijské menšiny. Proto se biskup nedopustil žádného zločinu genocidy a ihned byl propuštěn na svobodu.

Řím – Dne 13. června italský prezident Carlo Azeglio Ciampi podepsal rozhodnutí, podle kterého byl z italského vězení propuštěn na svobodu dnes 44 letý turecký občan Mahmed

LETEM

SVĚTEM

MidAmerica Federal SAVINGS BANK

FDIC insured
CASH STATION PLUS

Algonquin
6620 W. Ogden Ave.
(708) 222-6700
6650 W. Cermak Rd.
(708) 484-7600

Chicago
5900 W. Cermak Rd.
(708) 863-6700
5847 W. Cermak Rd.
(708) 863-1227
4830 W. Cermak Rd.
(708) 656-1770

Clarendon Hills
35th & Holmes
(630) 325-7300

Downers Grove
7351 Lemont Rd.
(630) 435-1400

Lisle
1921 E. 31st St.
(708) 579-1400

Naperville
1001 S. Washington St.
(630) 420-1001

Orland Park
9 E. Ogden Ave.
(630) 420-8000
1308 S. Harper Blvd.
(630) 420-6400
3040 Rock Rd.
(630) 303-6100

St. Charles
40 E. Burlington St.
(708) 443-9700

St. Charles
2600 E. Main St.
(630) 377-2100

Springfield
40 W. 47th St.
(708) 246-8990

Urbana
250 E. Roosevelt Rd.
(630) 653-4000
161 Canada Sq. East
(630) 752-2800

Wood Dale
Barrington Rd.
(630) 887-5985

Wood Dale
3500 N. Lincoln
Inside Illinois,
call (630) 395-8300
Outside Illinois,
call 1-800-782-8131

Yorkville
1601 N. Lincoln
(630) 905-8820

Yorkville
1601 N. Lincoln
(630) 905-8820

Ali Agka, který se v roce 1981 bezúspěšně pokusil, patrně ve službách sovětských komunistů, zastřelit na náměstí sv. Petra papeže Jana Pavla II., a proto byl italským soudem odsouzen k doživotnímu vězení. Nyní byl ihned předán tureckým autoritám, aby byl v Turecku souzen z vraždy tamního žurnalisty; může být odsouzen k dalšímu uvěznění v Turecku. Papež Jan Pavel II. mu jeho krutý čin prominul, a pak jej v roce 1983 navštívil v jeho římském vězení. Agka, byl po příchodu do Turecka ihned uvězněn a dne 16. června před soudem popřel, že zavraždil tureckého žurnalistu Abdi İpekci. Už dříve byl v Turecku „in absentia“ kvůli tomu odsouzen k 10 letům vězení. Také je obviněn, že se v Turecku dopustil dvou loupeží.

Washington – Protože dnes ve Spojených státech plných 50 procent uzavřených manželství skončí rozlukou, v těchto posledních letech se v několika stech veřejných vyšších škol postupně zavádí zvláštní kurs psychologie, ve kterém studenti jsou vyučováni o manželství a rodině, o nalezení vhodného manželského druhu a manželské družky, o potřebě ovládnutí svého pohlavního sklonu, o vhodném řešení rodinných konfliktů a o manželské rozluce. Na Floridě dokonce každý student vyšší školy je povinen sledovat aspoň jeden kurs o manželství a rodině, aby mohl graduovat. Očekává se, že se tak podaří snížit počet manželských rozluk o celou třetinu. Studentům se doporučuje uzavírat opravdové manželství a nežít pouze pospolu, jako by byli manželé, bez uzavírání manželství. Takové společenství se totiž rychle rozpadne, což je zejména škodlivé pro děti. Studenti jsou také vybízeni, aby se před uzavřením manželství zdržovali pohlavního styku; jenom tak se totiž připraví na vhodné manželské soužití, při kterém se dětem dostane vhod-

né výchovy. Studenti jsou zároveň vedeni k tomu, aby při řešení manželských konfliktů manželé na sebe neřvali, nehádali se, vzájemně se neponižovali a zejména, aby se varovali násilí. Ti, kteří spolu žijí bez uzavření manželství, se dopouštějí násilností mnohem častěji než ti, kteří manželství uzavřeli. V katolických vyšších školách v hodinách křesťanské mravouky jsou všude studenti vedeni k respektování účinných mravních a psychologických požadavků pro šťastný manželský a rodinný život.

New York – Dne 19. června při slavné mši svaté v newyorské katedrále Svatého Patrika byla slavena instalace nového arcibiskupa newyorské arcidiecéze, 68 letého Edwarda Egan. V newyorské arcidiecézi žije 2,4 milionů katolíků. Při této mši svaté radostně a usměvavě kázal sám nový arcibiskup; bylo tam přítomno 4,000 pozvaných hostů, včetně jednoho tisíce kněží a náboženských autorit Židů, muslimů, orthodoxní církve a jiných náboženských společností. Také tam bylo přítomno více než 100 biskupů a kardinálů a mezi hosty byli také paní Hillary Rodham Clintonová, guvernér George Pataki a dřívější newyorský starosta Ed Koch.

Washington – Dne 19. července na indonéském ostrově Halmahera v souostroví Maluku, 1600 mil severovýchodně od Jakarty, v tamní většinou křesťanské vesnici Duma, muslimské gangy, ozbrojené různými zbraněmi, od holí a šípů k puškám, útočily po dobu

asi jedné hodiny na tamní křesťany, jichž zabili celkem 108. Při této strážce bylo také zabito 8 muslimů. Dne 21. června pak v tamních bojích mezi muslimy a křesťany bylo zabito dalších 9 lidí. Podle zprávy indonéské vlády se prý policie pokouší zastavit tamní projevy násilí mezi gangy obou náboženství.

Houston, Texas – Dne 22. června byl v Texasu popraven smrtící injekcí 36 letý Gary Graham, který když mu bylo 17 let, prý v Houstonu na parkovišti jednoho velkoobchodu zastřelil jakéhosi Bobby Lamberta. Soud se pak po dobu 19 let zabýval jeho případem. Nebyly nalezeny plně jasně důkazy toho, že Graham tuto vraždu skutečně spáchal; pouze jedna osoba tvrdila, že jej tehdy na parkovišti viděla a Graham sám plně popíral jakoukoli účast na této vraždě a prohlašoval se za nevinného. Soud se zabýval jeho případem asi dvacetkrát, avšak vždycky byla jeho vina uznána a on byl odsouzen k trestu smrti. Texaský guvernér George W. Bush, republikán, ucházející se o kandidaturu na příštího US prezidenta, rovněž jeho vinu uznal a proti jeho popravě nezakročil. V době pěti let jeho funkce guvernéra Texasu bylo provedeno celkem 135 poprav. George Bush ví, že většina Američanů stále požaduje, aby odsouzení k trestu smrti bylo skutečně prováděno; v Texasu s tím souhlasí 73 procent tamních obyvatel. Proto asi Bush s prováděním trestu smrti vždycky souhlasil, aby si tak získal hlasy voličů pro svou prezident-

skou kandidaturu. Nyní však podle průzkumu mínění 57% obyvatel Texasu se domnívá, že Graham byl možná nevinen a tedy jeho trest spíše měl být změněn v doživotní žalář.

US místoprezident demokrat Al Gore, který usiluje o obdržení prezidentské funkce po skončení úřadu prezidenta Billa Clintona letos v listopadu, velmi hlasitě obhajuje právo na potrat, protože ví, že dosud značná většina Američanů s provedením potratů souhlasí.

Papež Jan Pavel II., američtí biskupové a vůbec celá katolická církev požadují, aby Boží přikázání „Nezabiješ“ bylo také zahrnuto do provádění poprav vražd i jiných těžkých zločinců, protože v moderní době se proti nim nemusí lidstvo bránit jejich usmrcováním. Stačí, jsou-li odsouzeni do vězení na doživotí. Papež Jan Pavel II. požádal o prominutí trestu smrti pro Grahama, avšak nebylo mu vyhověno.

Washington – Dne 19. června prezident Clinton formálně zdvihl některé US ekonomické sankce proti Severní Koreji. Zřejmě tak učinil proto, aby projevil svou spokojenost s výsledkem vrcholné schůze mezi vládci Severní a Jižní Koreje, která se konala v Pyongyangu o týden dříve, a která skončila

v atmosféře přátelství a spolupráce obou zemí. Také chtěl ukázat touhu po zlepšení vztahů mezi Spojenými státy a Severní Koreou, které jsou dosud dost napjaté, kvůli podezření, že Severní Korea asi tajně usiluje o výrobu jaderných zbraní a koná pokusy s dálkovými střelami. Nyní bude více otevřen obchod mezi oběma zeměmi, avšak dosud zůstane v platnosti plný zákaz prodeje Severní Koreji zbraní, technologie a materiálů, jichž by bylo možno používat k vojenským cílům.

Washington – Lékařský časopis „Journal of the American Medical Association“ právě přinesl zprávu o výsledku studia specialistů v Harvard, provedeného na 72,488 ženách ve věku od 40 do 65 let. Podle tohoto studia prý ženy, konající „energická“ tělesná cvičení aspoň půl hodiny denně, mají o 30 procent sníženou možnost, že by byly postiženy mozkovou mrtvicí, která je třetí nejčastější příčinou smrti žen uvedeného věku. Tato cvičení jsou například „energický“ pochod po dobu 30 minut nebo poklus nebo stejně dlouhá tělesná cvičení „aerobik“. Ženám uvedeného věku se prý tedy velmi doporučuje některá ze zmíněných cvičení nebo něco podobného konat, a to každodenně.

Prodám

na slunné Floridě v North Miami Beach

KRÁSNÝ RODINNÝ DŮM

se 4 bytovými jednotkami.

Jeden byt 2 pokojový + 2 koupelny, velká jídelna (19x15) a zahradní veranda.

Tři byty jednopokojové s jídelnou, kuchyní a koupelnou.

Velká oplocená ovocná zahrada.

Dobrá investice – nízká cena.

K moři pouze 10 minut.

Měsíční příjem \$ 2000.

Prodej kvůli stáří.

Na požádání zašlu foto.

Irene M. Sterbinsky, 330. NE 119 Terr.
North Miami Beach, Florida 33161

NEW ENGLAND INN

Restaurace s českou kuchyní

6855-59 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634

For more information call
Tel. (773) 685-7155

Záhadná smrt tajného kněze

Příběh Přemysla Coufala a jeho estébáků

Poklidné dožívání Miloše Dospivy (75 let) ve vesnici u Mladé Boleslavi narušují jen občasné návštěvy policistů z Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu. Nenápadný důchodce (původním povoláním zahradník) hned po válce nastoupil ke Státní bezpečnosti a během své celoživotní kariéry to v ní dotáhl až na rozvědky – pod krycím jménem Kotva se specializoval na boj proti Vatikánu. Jedna z jeho tehdejších akcí dodnes přitahuje zájem vyšetřovatelů: zkoumají Dospivův podíl na smrti tajně vysvěceného kněze Přemysla Coufala ze začátku osmdesátých let. Jde o případ, který zároveň přibližuje jednu z nejvíce opomíjených kapitol zdejšího protibolševického vzoru – osudy „podzemní“ katolické církve.

Čekistické metody

V únoru 1979 vyzval federální ministr vnitra Jaromír Obzina na poradě policejních špiček k přitvzení postupu proti katolické církvi. V socialistickém Československu dochází – řekl svým mužům na schůzi Obzina – k „aktivizaci klerikalismu“ spojeného „s reakčními silami v kapitalistických zemích“, proti čemuž musí vnitro „v úzké součinnosti s bratrskými kontrarozvědkami využít naše osvědčené čekistické prostředky a metody“.

Co tak nebezpečného se mezi katolíky dělo? Vždyť řeholní řády rozehnali komunisté už před desítkami let, výuka v seminářích byla pod přísným úředním dohledem, každý kněz mohl kdykoli přijít o „státní souhlas“ k výkonu služby a pět biskupů zbylých v Československu se zdálo zcela neškodných (kromě toho StB prošpikovala jejich sídla odposlechem a fyzily). Rok 1979 ale přinesl pro církev ve všech komunistických re-

žimech naději – to když se polský kardinál Wojtyla stal papežem Janem Pavlem II. „Právě tehdy se začal kontrole komunistů vymykat kardinál Tomášek,“ připomíná historik Jaroslav Cuhra z Ústavu pro soudobé dějiny. Český primas se například v roce 1983 oficiálně distancoval od prorežimních Katolických novin, o něco později dopisem zakončeným slovy „strach není hozen opravdového křesťana“ podpořil tzv. 31 bodů, tehdy slavnou petici sedláka Augustina Navrátila z roku 1987 za odluku církve od státu, která přinesla první velký průlom do mrtvolné apatie té doby (podepsalo ji přes sto tisíc lidí).

Na přelomu 70. a 80. let ale StB považovala za nejnebezpečnější „klerikální reakci“ tzv. skrytou církev. Jestliže v estébáckém vnímání světa působil klérus především coby rozvědky Vatikánu, tím spíše režim zneklidňovalo, že vedle oficiální struktury existuje už od 50. let ještě jedna – s tajnými řeholníky, kněžími i biskupy. Ti vykonávali svá běžná občanská povolání, vedle toho pak konspirativně sloužili mše, vydávali samizdaty a dokonce vedli „bytové“ univerzity. Členy skryté církve režim perzekvoval podobně jako všechny nezávislé iniciativy po celou dobu její existence, nejrazantnější tlak proti katolickému „podzemí“ ale podle historika Cuhry Státní bezpečnost vyvinula právě v letech 1979-83, kdy došlo k největší vlně zatýkání.

Lidé ze skryté církve samozřejmě o bojové poradě u Obziny nic netušili, ale „osvědčené čekistické metody“ brzy rozpoznali všichni. StB pozatýkala vydavatele samizdatů, v roce 1983 provedla rozsáhlý zátah proti tajným řeholním řádům, zvláště františkánům, a jednoho z podzemních biskupů,

Fridolína Zahradníka, poslal soud na pět let do vězení kvůli vymyšlenému obvinění z „rozkrádání socialistického majetku“ při opravách kostelů. Nejvíce se však o ponuru pověst počátku dekády zasloužila podivná úmrtí několika lidí tajné církve – a mezi nimi zvláště případ Přemysla Coufala z února 1981. Už tehdy nezapochyboval o podílu StB nikdo.

Kurýr do Vatikánu

Za normálního režimu by se Přemysl Coufal (1932) nejspíš stal „oficiálním“ knězem a zemřel by ve vysokém věku v zasloužené úctě. V normalizačním Československu jej ale čekal jiný osud.

Absolvent dvou vysokých škol, lesnické a stavební, a celoživotní vzorný pracovník Projektového ústavu zemědělského v Bratislavě – v tom se Coufalův občanský život nijak nelišil od řady představitelů „podzemí“, spíš by se dal označit za typický. Nadto měl výjimečný talent na jazyky, kromě pěti hlavních evropských řečí ovládal i maďarštinu, latinu či hebrejštinu. V očích okolí to byl laskavý, nepřilíh praktický kandidát věd pravidelně dojíždějící za svými rodiči do Kostelnice na Hané. „Vlastně nám ani nepřišlo divné, že se nikdy neoženil, i když mu to kdekdo plánoval,“ říká jeho sestra Věra Homová. „Jeho maminka na něm jako na jedináčkovi hrozně lpěla. Také byl už odmala zbožný, před ním se neklelo. Švagr žertoval, proč nešel Přemysla na kněze.“ Že knězem žijícím v celibátu skutečně je, Coufal podle všeho nesvědčil nikomu z rodiny, ani matce. Polistopadové šetření pak (na základě výpovědi slovenských „podzemních“ kněží) potvrdilo koluji pověst, že byl dokonce tajným benediktinským opatem.

Přemysl Coufal, kněz podzemní církve v době komunismu.

O dějinách tajné církve dodnes neexistuje žádná souhrnná studie a Coufalova přesná činnost je jedním z bílých míst. Svěcení přijal zřejmě v 60. letech, kdy měl být spolupracovníkem slovenského podzemního biskupa Dubovského. Vedle pečlivě utajované činnosti duchovního měl Coufal důležitý, nutno říci odvážný „odbojářský“ úkol. Jako jazyků znalý projektant (specialista na statiku) často cestoval do ciziny, navštívil většinu zemí západní Evropy, Alžír, Tunis a Přední Asii. Stal se tedy kurýrem pro převoz konspiračních zpráv o stavu „oficiální“ a „skryté“ církve určených vatikánským úřadům. Přesný počet depeší není dodnes znám, ani jejich znění, adresáti ze zahraničí, případně další svědci se nikdy nepři-

hlásili. V archivu rozvědky se uvádí obsah poslední zprávy: prý se zmiňuje o studentech, kteří byli vyhozeni z teologických fakult, kolaborantech z řad oficiální církevní hierarchie; popisuje porušování náboženských práv, hodnotí podobu jediného povoleného periodika – Katolických novin. Dodnes není jasné, zda Coufal tajné zprávy sám psal, nebo „pouze“ převážel přes hranice. Tento fakt ale není rozhodující. Podstatné je, že jejich převozem za hranice tehdy riskoval obvinění z vlastizrady a mnohaletý žalář.

Před smrtí a po ní

Objasnění Coufalova příběhu komplikuje fakt, že na něm pracovala komunistická rozvědky. Zatímco svazky o „vnitřním nepříteli“ jsou

dnes až na výjimky přístupné historikům, expertům z Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu (ÚDV) i samotným obětem StB. záznamy o estébácké špionáži v zahraničí odmítá dnešní rozvědka vydat. Vyšetřovatel ÚDV, který měl možnost do spisů špionáže neoficiálně nahlédnout, nicméně podává následující popis události. V roce 1979 zachytil špión StB s krycím jménem Prolog mezi kanadskými exilovými Slováky zprávu o stavu církve; zjistil také, že stejný autor posílá tyto informace do zahraničí už pátým rokem. Po Prologově udání rozjela pražská kontrala rozvědky asi půlroční pátrání. Jako člověka, který zprávu na Západ dodal, nakonec odhalila Přemysla Coufala.

Po návratu z cesty do Francie, Anglie a Belgie v létě 1980 vytáhli příslušníci Státní bezpečnosti Coufala z vlaku a podrobili důkladné prohlídce. Krátce na to jej začali zvát k výsledkům. Podle svědectví svého okolí tehdy Přemysl Coufal působil vyděšeně a zamlkle. Častěji kouřil a pil kávu, stěžoval si na žaludeční potíže. Občas mluvil o domovních prohlídkách a sledování, neustále zkoumal, zda mu někdo nepoškodil auto. Kolegyně z práce vzpomíná, jak ji zničehonic svěřil tisíc korun, aby za něho nechala odsloužit mši.

V neděli 22. února 1981 stačil Coufal ještě navštívit své rodiče, odjížděl pryč od nich ale roztěkaný a zamyšlený. Následující úterý nepřišel do práce. Po dvou dnech volali znepokojení kolegové jeho bývalé domácnosti Anně Machovičové, která k němu docházela na úklid. Ta našla byt zamčený zevnitř, a proto pozvala policii.

Přemysl Coufal zemřel asi v noci z 23. na 24. února. „Ležel v kuchyni podél kuchyňské linky, která byla celá zakrvácená. Také noha od stolu byla ulomená. Zapalovač na plyn byl také zkrvavený, v dřezu byla krev a odhozené žiletky,”

popisovala později událost paní Machovičová. Poničený byt podle ní vypadal jako po zápase. Na místo postupně dorazilo asi deset uniformovaných policistů a záhadný civil pryč až z Prahy. Po pitvě bylo tělo převezeno do rodných Hrubčic u Prostějova, kde se odehrál pohřeb. Zřízcenci tehdy nakrátko otevřeli rakev, takže mnoho účastníků mluvilo o strašném vzhledu mrtvého: obličej „hrál všemi barvami“, mrtvý měl pryč podlitiny po celém těle a kromě smrtelných řezných ran na předloktí měl také podivné ranky na bříšcích prstů.

Policie případ uzavřela jako sebevraždu. Coufalovi staří rodiče se s takovým závěrem spokojit nechtěli a žádali – bezúspěšně – prokurátora a nakonec i kanclář prezidenta Husáka o přezkoumání. Najatý advokát jim sdělil: „...ani po vícenásobných pokusech se mi nepodařilo věc prostudovat, protože mi nebylo dovoleno nahlédnout do spisu. Údajně byl na ministerstvu spravedlnosti, při poslední návštěvě se měl nacházet na StB.“ Po tom všem začala v katolickém samizdatu kolovat logická domněnka, že estébáci zavraždili Coufala pro výstrahu celé tajné církvi. V roce 1985 sedlák z Lutopecen na Kromčěřsku Augustin Navrátil shmul otazníky kolem případu v otevřeném dopise prezidentovi, vládě a parlamentu, který vysílala Svobodná Evropa. Vysloužil si za to rychlé zatčení pro trestný čin pobuřování a dočasné umístění do psychiatrické léčebny.

Trojí život

Po listopadu 1989 se dalo očekávat, že nejznámější nevyjasněné úmrtí, na němž měla přímý či nepřímý podíl komunistická tajná bezpečnost, nemůže zůstat samotnou církví a především historiky neobjasněno. Ale nestalo se tak. Katolická církev problém podzemních struktur dosud obchází, historiky Coufalův dramatický osud k hlubšímu zájmu také

nepřiměl.

Ze strany justice případ znovu otevřela slovenská generální prokuratura – jako možnou vraždu. Vyšetřovatelka Lýdia Rácková odvedla důkladnou práci: objednala v pražském Ústavu soudního lékařství znalecký posudek k dochované pitevní zprávě, nahlédla do přísně tajného spisu komunistické rozvědky a vyslechla téměř sto svědků včetně zodpovědných estébáků. V červnu 1991 došla k závěru, který se přihlásil k původní sebevražedné verzi. Co ji o tom přesvědčilo? Jednak byl byt zamčen zevnitř s klíčem v zámku, jednak znalci přesvědčivě vyložili jednotlivá zranění (řezné ranky na prstech jsou pro sebevraždu žiletkou typické, hnilobný rozklad způsobil dodatečné zčernání podlitin). V šoku způsobeném smrtelnými ranami se krvácející Coufal potácel po bytě, snažil se ještě pustit plyn a při posledním pádu mimo jiné ulomil nohu od stolu. Pokud tedy neplatí verze Augustina Navrátila o výstražné estébácké vraždě, co mohlo silně věřícího člověka, za ta dlouhá léta uvyklého rizikům života v protikomunistickém odporu, dohnat až k dobrovolné smrti?

Tady se pozornost logicky obrací na estébáky Miloše Dospiva a Antona Obrance, kteří tenkrát po Prologově udání dostali za úkol tajného opata zpracovat a zlomit ke spolupráci. Ale i když oba specialisté „na Vatikán“ sevěřili svou oběť do opravdu nepříjemné policejní sítě (sahala od domovních prohlídek přes zabavenou výjezdni doložku až po nasazení stálé sledovací skupiny), o osudu nešťastného Přemysla Coufala zřejmě rozhodl nejvíc fakt, který vyšel na světlo až po roce 1989. Ve snaze udělat z odhaleného kněze svého donašeče zjistili Dospiva s Obrancem šokující věc: Coufal už v roce 1971 podepsal spolupráci bratislavské StB. Podle vyšetřovatelky Ráckové spolupracoval Coufal na „úseku ochrany

ekonomiky“ (jeden z estébáků do protokolu vypověděl, že k Coufalovi chodil na „konzultace z oblasti zemědělství“). Co to přesně obnášelo, to se už patrně nedozvíme. „Jeho svazek jsem nedostala, a proto se domnívám, že byl skartován,” vzpomíná JUDr. Rácková, dnes advokátka v Senci. „Z výpovědí důstojníků StB jsem ale získala dojem, že zesnulý spíš jen trpně snášel jejich obtěžování.“

Bratislavští estébáci netušili, že projektant Coufal čili jejich tajný spolupracovník s krycím jménem Jasan ještě vedl třetí život v tajné církvi a dokonce, že vyváží zprávy pro Vatikán. Právě tam se ale federální rozvědčíci Dospiva s Obrancem potřebovali dostat. Podle vyšetřovacího spisu proto nasadili přímočarý nátlak: vaši přátelé by asi nebyli rádi, kdyby se dozvěděli, že jste agent. Po několikaměsíčním tlaku je pak pryč vyčerpaný kněz sám požádal, aby mu příště přinesli k podpisu závazek spolupráce. Ve smluvený den však nepřišel. Dospiva v protokolu tvrdí, že když se za ním vypravil domů, narazil „náhodou“ na výjezdovou skupinu pro sebevraždy (právě on byl oním „záhadným civillem z Prahy“).

Práce mě bavila

Po zrušení Státní bezpečnosti se Slovák Anton Obrance pustil do podnikání. V roce 1993 ho bratislavská policie začala stíhat za krácení daně a podvody (nezaplatil dodavatelům milion korun za nákup cigaret), krátký čas seděl ve vazbě a po propuštění se jeho stopa ztrácí. Čech Miloš Dospiva si na důchod koupil byt v Dobrovicích u Mladé Boleslavi. Malý podsaďitý muž v brýlích s tlustými skly žije sám, jen občas ho navštěvuje syn s vnoučaty. Pohybuje se už jen ztěžka o holi, proto své dny tráví v tričku a trenýrkách u televize. Policisté z ÚDV uvažovali, zda by se estébácký tlak nedal označit za vydírání či útlak, skončili

Hrob tajného kněze Coufala v Hrubčicích s nápisem „Svatý mučedníku Přemysle, děkuji za uzdravení“.

však na nedostatku důkazů. „Nevím, nepamatuji se. Vše co jsem považoval za nutné, jsem řekl té slovenské vyšetřovatelce,” odpovídá komunistický rozvědčík na jakékoli otázky k případu Coufala. Cítí za jeho smrt vinu? „Nevím, nedokážu to posoudit.“ Stereotypní „nevím“ přerušuje Dospiva jen při bilanci své celoživotní práce u Státní bezpečnosti: „Byl jsem spokojený, práce mě bavila. Víc nemám co dodat.“

Na Coufalův hrob v Hrubčicích před časem kdosi připevnil tabulku s nápisem „Svatý mučedníku Přemysle, děkuji za uzdravení.“ Sama katolická církev se dívá na označení kněze-sebevraha (navíc agenta) za svatého s pochopitelnými rozpaky. Mezi lidmi, kteří měli možnost celý příběh zkoumat, však nachází rozporuplný Přemysl Coufal uznání: své přátele z podzemí podle nich neudal. „Předtím jsem ho, neznala, ale nyní si ten případ budu pamatovat do smrti. Byl to vzácný člověk. Ke spolupráci nehodlal přistoupit kvůli svému hlubokému vztahu k víře i poslání v církvi,” říká bývalá vyšetřovatelka Rácková. Ke stejnému názoru dospěl i někdejší tajný kněz František Lizna (dnešní duchovní správce pro vězňáky Mírov), který měl jako zmocněnec Coufalovy matky možnost nahléd-

Pokračování na str. 15

Carolina

Z událostí v ČR
od 16. do 29.června 2000

**Senát schválil
novelu volebního
zákonu, prezident
ji však nepodepsal**

Po sedmihodinové debatě schválil Senát v pátek 23. června novelu volebního zákona. Prosadily ji stejně jako v dolní komoře parlamentu kluby ODS a ČSSD. Obě strany se ke změně zákona zavázaly dohodou, tzv. tolerančním patentem, letos v lednu. Novela, která do současného poměrného volebního systému vkládá většinové prvky, má umožnit vznik většinové vlády složené maximálně ze dvou subjektů.

Podle oponentů zvýhodňuje velké strany. Do sněmovny by se mělo volit ve 35 okrscích místo v dosavadních osmi a volit by mohli i čeští občané pobývající v zahraničí.

Normu podpořilo 40 ze 79 přítomných senátorů, 38 bylo proti a 1 se hlasování zdržel. Pro byli všichni občanští demokraté (ODS) a většina ze sociálních demokratů. Proti hlasovali všichni senátoři US, KDU-ČSL, ODA, komunisté a oba nezávislí.

Prezident Václav Havel podle očekávání novelu nepodepsal a vrátil ji Poslanecké sněmovně. Havel návrh zákona kritizoval již po jeho přijetí sněmovnou. Vyjádřil se, že předloha zpochybňuje smysl dvoukomorového parlamentního systému. "Věřím, že si to senátoři uvědomí a že si nebudou pod sebou podřezávat větve a odnímat Senátu smysl tím, že schválí tak prudké zavádění většinových prvků do systému poměrného," upozorňoval před hlasováním v Senátu. Ústava totiž předepisuje pro volby do sněmovny systém poměrný a do Senátu většinový. "Domnívám se, že měnit v takovémto rozsahu

volební systém do Poslanecké sněmovny je legitimní pouze formou změny Ústavy ČR na základě dohody převážné části politické reprezentace," zdůvodnil prezident svůj krok. Havlovi vadí příklon od "proporcionality" k posílení volebních výsledků silnějších stran.

ČSSD i ODS mají ve Sněmovně 137 poslanců a očekává se, že prezidentovo veto hravě přehlasují (zapotřebí je nadpoloviční většina všech poslanců - 101). Senátoři US, KDU-ČSL a ODA jsou v tom případě připraveni podat ústavní stížnost Ústavnímu soudu. Ten může novelu zrušit, shledá-li, že odporuje Ústavě. Pokud tak neučiní, bude se podle nového zákona poprvé volit v roce 2002.

Veronika Hankusová

**50. výročí poprav
Milady Horákové
si připomněli
příbuzní i politici**

V kostele sv. Petra a Pavla v Praze na Vyšehradě se 27.června konala ekumenická bohoslužba, již se zúčastnil i prezident Václav Havel s manželkou Dagmar. Slavnostnímu odhalení nově upraveného památníku oběti totalitních režimů byl přítomen kardinál Miloslav Vlk. Na Žofíně na Miladu Horákovou vzpomínali političtí vězni spolu s předsedy ODS, Unie svobody, KDU-ČSL a ODA, pozvaný premiér Miloš Zeman se omluvil. Národní muzeum uspořádalo o životě Milady Horákové výstavu.

Milada Horáková byla po druhé světové válce přední funkcionářkou národněsocialistické strany a poslankyní Národního shromáždění, po únoru 1948 se stáhla z veřejného politického života. Udržovala kontakty s exilem, podporovala rodiny zatčených a pomáhala organizovat útoky do zahraničí. V září 1949 byla zatčena a ve vykonstruovaném monstrprocesu podle sovětského vzoru (prvním svého druhu v Československu) byla v

červnu 1950 odsouzena k trestu smrti oběšením. Rozsudek byl v pankrácké věznici vykonán 27.června 1950. Bývalý politický vězeň Zdeněk Slavík o Miladě Horákové napsal do Lidových novin: "Jejími zbraněmi byla síla jejího přesvědčení, pevné principy svobody, demokracie a šťastnějšího zítřku národa."

Šimon Dominik

**Premiér Zeman se
v televizi omluvil
Mackovi**

Předseda vlády Miloš Zeman se v neděli 25.června před vysíláním diskusního pořadu TV Nova 7 čili Sedm dní omluvil místopředsedovi ODS Miroslavu Mackovi za výroky, kterými jej v souvislosti s privatizací Knížního velkoobchodu označil za zloděje a tuneláře. Zeman si zaplatil (28 000 Kč) reklamní čas a na osm vteřin se na obrazovce objevil text omluvy. Macek poté ČTK řekl, že je s omluvou spokojen, protože plně dokázala Zemanův charakter: "Forma, jakou to udělal, ukázala, že vůbec nemá smysl pro fair play."

Omluvu nařídil v květnu Vrchní soud v Praze. Zeman spolu se svým advokátem Josefem Lžičařem ustoupili od možnosti podat tzv. dovolání k Nejvyššímu soudu a rozhodli se podřídit se verdiktu Vrchního soudu. Je to vůbec poprvé, co premiér respektoval výrok soudu a omluvil se osobě, kterou urazil.

*Veronika Hankusová
Ondřej Malý*

Ze Slovenska
**Prezident Schuster se podrobil
vážné operaci a
jeho stav je vážný**

Z neděle na pondělí se slovenský prezident Rudolf Schuster (66 let) musel podrobit urgentní operaci perforaci tlustého střeva. Zdálo se, že jeho zdravotní stav se stabilizuje. V pátek

23.června lékaři oznámili, že histologická vyšetření vyloučila případné nádorové onemocnění, avšak ještě téhož dne si neočekávané zhoršení situace vynutilo další, tentokrát bezmála pět hodin trvající, operaci.

V neděli se pacientovi zvýšila teplota a byl zjištěn začínající oboustranný zápal plic. Lékařské konzilium se rozhodlo provést tracheotomii a prezident byl převezen do Národního onkologického ústavu v Bratislavě, kde se podrobil vyšetření na tomografu. V pondělí bylo oznámeno, že trpí poruchami srážlivosti krve a prochází oboustranným zápalem plic. V úterý začaly prezidentovi selhávat další orgány a ve středu večer byl převezen do nemocnice v rakouském Innsbrucku.

Úroveň zdravotní péče o hlavu státu kritizují média. Nemocnice ministerstva vnitra nevlastní tomograf, Schuster ležel při více než třicetistupňových vedrech v pokoji bez klimatizace, bez komplikací se neobešel ani jeho převoz do Národního onkologického ústavu.

V noci na pondělí dorazila do Bratislavy skupina českých lékařů majících zkušenosti z péče o českého prezidenta, jehož život ohrozila perforace tlustého střeva před dvěma lety při dovolené v Rakousku. Úspěšně ho tehdy operovali právě v Innsbrucku.

Pavel Kořínek

Ekonomika

**Dramatická situace v IPB skončila
nucenou správou
a prodejem**

Investiční a Poštovní banka (IPB), třetí nejsilnější bankovní dům v České republice, která je od pátku 16.června v nucené správě, změnila majitele. IPB získala Československá obchodní banka (ČSOB), a stala se tak největším domácím subjektem na bankovním trhu (ovládá cca jeho polovinu).

Spekulace o finančních

potížích IPB zneklidnily vkladatele natolik, že podnikli útok na její pobočky. V úterý 13. a ve středu 14.června vydalo proto Ministerstvo financí ČR (MF) spolu s Českou národní bankou (ČNB) prohlášení, ve kterém ujistilo klienty o připravenosti státu (který již není vlastníkem, majoritním akcionářem byla japonská Nomura) pomoci IPB a garantovat střadatelům bezpečí jejich úspor. Po dvojí záruce vlády a národní banky se situace na pobočkách ústavu, který spravuje finance více než tři milionů klientů, částečně uklidnila.

Nejčernějším dnem IPB byl zřejmě pátek 16.června. Její akcie ztratily obchodovatelnost na pražské burze poté, co se během čtvrtka jejich cena snížila o 20 %. V bance byla zavedena nucená správa ČNB, přičemž nuceného správce do budovy ústředí v Praze doprovázeli příslušníci elitního policejního komanda v kuklách. Tento postup měl zajistit bezpečnost správce a znemožnit únik důležitých dokumentů. Vysloužil si kritiku opozičních politických stran, především ODS, která požadovala odstoupení ministra vnitra Stanislava Grose, který zásah spolu s policejním prezidentem schválil.

Dosazený nucený správce Petr Staněk nařídil inventarizaci cenných papírů ve vlastnictví banky a přijatých a poskytnutých úvěrů. Zároveň byl do budov peněžního ústavu zakázán přístup členům vrcholného managementu, dozoru rady a tiskové mluvčí. Staňkovým úkolem bylo zajistit stabilitu banky a najít strategického partnera. To se mu podařilo již během víkendu. Po dvoudenním jednání se ve spolupráci s ministrem financí Pavlem Mertlíkem a guvernérem ČNB Josefem Tošovským dohodl v pondělí ráno s ČSOB na převzetí IPB v nucené správě. ČNB zároveň zahájila řízení o odnětí bankovní licence pro firmu IPB, a.s. Cena za transakci ČSOB bude stano-

vena až po hloubkové kontrole v IPB. Rychlá dohoda o prodeji banky vyvolala bouři nevole v řadách opoziční ODS.

ČSOB získala celý klient-ský kmen IPB, veškerá aktiva a pasiva banky, na která dostala 100% garanci státu. Klienti IPB se automaticky stali klienty ČSOB. ČSOB je vlastníkem dceřiných společností IPB, včetně holdingu IPB Group, jehož majetkové vztahy nejsou příliš průhledné. Mezi významné společnosti patří například IPB Pojišťovna (o tu měla zájem německá Allianz), IPB Leasing nebo IPB Real. Celková aktiva ČSOB se převzetím konkurenční banky více než zdvojnásobila na úroveň 631,32 mld. korun. Obě banky budou až do úplného vyjasnění majetkové a finanční situace fungovat jako oddělené bankovní domy. Všechny pobočky IPB zůstávají v provozu. Spojení "do velké ČSOB" má proběhnout do dvou let, přičemž značka IPB možná zůstane zachována.

V úterý 20. června začala ČSOB dávat první výpovědi manažerům IPB.

Poté, co byla Investiční a Poštovní banka po uvalení nucené správy prodána Československé obchodní bance, přesunula se kauza do politické roviny. Ve čtvrtek 22. června prohlásil předseda opoziční ODS Václav Klaus, že prodej IPB byl "bankovní loupež, která se udála za bílého dne a za přímé asistence státu".

Podle ODS byla vláda napadena skupinou politiků a finančníků, kteří celou transakci již dříve pečlivě připravili a ovládli tak více než třetinu bankovního trhu v ČR. Kritice občanských demokratů se nevyhnula ani Česká národní banka (ČNB). Premiér Miloš Zeman označil v LN Klausova slova za "silnou kávu". Přislíbil zároveň, že sociální demokraté navrhnou jako bod dalšího jednání Poslanecké sněmovny podrobnou zprávu o situaci v IPB. Zpráva by měla být přístup-

ná i veřejnosti.

Majoritní vlastníky akcií IPB, a.s., japonská Nomura, uvedl ve svém pátečním prohlášení: "Věříme, že převod nebyl realizován za poctivých podmínek a byl netransparentní." Nomura přitom odmítla jednat s vládou a o problém se začala zajímat až v pátek 23. června. To už IPB čtyři dny vlastnila ČSOB.

Komise pro cenné papíry doporučila ohodnotit akcie IPB nulovou cenou. Toto opatření se dotkne především drobných akcionářů a investičních fondů, které mají IPB ve svém portfoliu. Kvůli nulové hodnotě se možná nebudou moci podílet na likvidačním zůstatku banky. Nomura sice vlastní akcie také s nulovou hodnotou, s prázdnou však neodejde. Protože při vstupu do IPB koupila i podřízené dluhopisy, má za ně být v následujících letech vyplacena částka kolem tří miliard korun. Zatím není jasné, zda tuto sumu zaplatí ČSOB nebo stát. Nový vlastník nyní zkoumá, co všechno mu ze skupin kolem IPB, a.s., a IPB Group patří.

Luboš Kratochvíl

Překvapivý růst HDP zaskočil ekonomy

Podle údajů Českého statistického úřadu (ČSÚ) vzrostl za letošní první čtvrtletí český HDP meziročně o 4,4 %. Vyplyvá to ze zprávy zveřejněné v pondělí 27. června.

Růst reálného HDP naznačuje oživení ekonomiky, která se v posledních letech ocitla v krizi. Nejvíce se na něm podílel růst exportu, především do zemí EU. Vyváženými komoditami jsou hlavně elektrické stroje a přístroje a motorová vozidla. Příznivě se projevil také zvýšený objem investic. Lidé začali více kupovat automobily a nakupovat v hobymarketech. Na druhou stranu neutrácejí tolik, aby vyvolali nestabilitu. Pomalu se také zvedá stavební výro-

ba, která se považuje za jeden z hlavních indikátorů ekonomické situace.

Přes veškerý optimismus zůstává ČR za svými nejbližšími sousedy. Například polský HDP vzrostl o 6 %, maďarský dokonce o 6,8 %. Také premiér Miloš Zeman varoval před přílišným optimismem.

Luboš Kratochvíl

Kurzovní lístek České národní banky

(platný od 29. 6. 2000)

EUR, 1.....	35.705
Belgie, 100.....	88.510
Francie, 1.....	5.443
Itálie, 1000.....	18.440
Rakousko, 1.....	2.595
SRN, 1.....	18.256
Kanada, 1.....	25.591
Slovensko, 100.....	82.833
USA, 1.....	37.881

Kultura

Začal 42. ročník Mezinárodního operního festivalu Smetanova Litomyšl

Úvodní inscenací opery Dalibor od Bedřicha Smetany byl 15. června zahájen každoročně pořádaný operní festival Smetanova Litomyšl. Výkon pěvců (v hlavních rolích účinkovali Eva Uranová jako Milada a Leo Marian Vodička jako Dalibor) a Evropského Janáčko-

va filharmonického orchestru pod taktovkou Františka Preislera ml. poznamenalo podle kritiky zejména v prvním dějství bouřlivé a deštivé počasí; otvírací představení se totiž hrálo pod širým nebem (pod plachtou) na nádvoří zámku Litomyšl.

42. ročník festivalu má letos na programu kromě dvou desítek koncertů a divadelních představení i některé netradiční akce, jako je například "osvětový večer Cimrman v říši hudby" nebo moravské lidové balady v podání Jaroslava Hutky a Radima Hladíka. Diváci budou mít možnost zhlédnout českou premiéru historicky první dochované opery od Jacopa Periho z roku 1600 a poprvé uvidí i oratorium amerického skladatele Michaela Tippetta Dítě naší doby. Pražská komorní filharmonie vedená Jiřím Bělohávkem bude na chopinovském představení doprovázet pianistu Eugena Indjice. Součástí festivalu jsou i výstavy o historii inscenací Smetanova Dalibora v Ná-

rodním divadle a expozice restaurovaných šatů Milady, ve kterých vystupovala pěvkyně Ema Destinová. Litomyšlský zámek letos rovněž obdrží listiny o svém zápisu na seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Daniela Vrbová

Newyorská filharmonie v Praze

Po 70 letech vystoupila 24. a 25. června v Praze Newyorská filharmonie. V roce 1930 držel taktovku slavný Arturo Toscanini, letos stál za dirigentským pultem Němec Kurt Masur. Ze svého repertoáru filharmonici představili Devátou symfonii Gustava Mahlera, Sedmou symfonii Antona Brucknera a skladbu pro dvě violy a orchestr soudobé ruské skladatelky Sofie Gubaidulinové. Newyorská filharmonie je nejstarším americkým hudebním tělesem - byla založena v roce 1842 a dirigoval ji např. i Antonín Dvořák.

Pokračování na str. 14

VROUCÍ VZPOMÍNKA

Letos 12. července 2000 tomu bude už devět let, kdy na Stvořitelovo zavalání odešel z našeho rodinného středu na věčnost můj drahý manžel, starostlivý tatínek a dědeček, pan

JOSEF KUČERA

rodák z Vlčnova na Moravském Slovácku

Jeho tělo je pohřbeno na hřbitově Woodlawn ve Forest Park, Il. a výroční mše svatá za spásu jeho duše bude sloužena v sobotu 5. srpna 2000 v 6.15 hod. večer v našem kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru

S bolestí, láskou a vděčností věrně vzpomínají:

Marie Kučerová, manželka
Josef a Rita, Václav a Pavla,
Rostislav Kučera - synové a snachy
Mařenka, Benjamin, Kristýnka a Tomášek,
vnoučata

Upřímně děkujeme všem, kdo jej znali
a vzpomenu si na něho v modlitbách s námi

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance since 1879

1-216-341-0444

Chicago Representatives
Loretta Moravec
1-708-484-3162
Mary Ann Mahoney, Pres.
Elsie Malec, Sec. Treas.

Carolina

Pokračování ze str. 13

Folklorní festival ve Strážnici

Již 55. ročník mezinárodního folklorního festivalu se od 23. do 25.června konal ve Strážnici na Hodonínsku. V areálu skanzenu a v zámeckém parku bylo na programu vystoupení i dvanácti zahraničních folklorních souborů z Belgie, Běloruska, Izraele, Maďarska, Moldávie, Německa, Polska, Ruska, Rumunska, Slovenska, Slovinska a Ukrajiny.

Šimon Dominik

Sport

Draft překopal týmy NHL

Víkend (25.-26.června) v kanadském Calgary proměňoval soupisky všech týmů NHL. Pořádal se tradiční draft, během něhož si kluby vybíraly nové posily. Celkem sedmadvacetkrát během dvou perných dnů ohlásili zástupci klubů jméno českého hokejisty, což je nový rekord v 37 leté historii hokejové aukce (dosud nejvíce Čechů - 21, se představilo na draftech v letech

1995 a 1998).

Nejvýše postaveným Čechem se stal na 4. místě obránce Rostislav Klesla, kterého si vybral nováček NHL Columbus Blue Jackets. Do prestižní dvacítky se dostal ještě českobudějovický Václav Nedorost (14.). Práva na současnou českou reprezentaci brankařskou jedničku, Romana Čechmánka ze Vsetína (176.), si zamluvila Philadelphia Flyers. Romana Šimíčka, mistra světa z Lillehameru 1999, vytáhli jako 273. Pittsburgh Penguins.

Blue Jacket formují českou smečku. Vedle Klesly už jsou v týmu David Výborný, František Kučera, Martin Špaňhel a Jan Čaloun. Během rozšiřovacího výběru, který draftu předcházela, přibývali ještě Radim Bičánek (Chicago), Robert Kron (Carolina) i Martin Streit (Philadelphie).

Akci provázela smrt výměn. Obránce Roman Hamrlik se stěhuje z Edmontonu do sestavy New York Islanders. Druhý z noviců - Minnesota Wild získal od Dallasu práva na Pavla Patery, trojnásobného mistra světa a olympijského vítěze. V týmu Wild by se mohli objevit také další Češi, které si Minnesota pojistila: Ladi-

slav Benýšek (Anaheim), Filip Kuba (Calgary) nebo Michal Broš (San Jose).

Stručně

* Ivan Hlinka, který přivedl český tým ke zlatu na OH v Naganu, se stal druhým evropským trenérem v NHL. Ve středu 21.června byl jmenován hlavním koučem Pittsburghu Penguins, kde minulou sezonu působil jako asistent Herba Brookse.

* Slovenský fotbalista Peter Dubovský (28 let), bývalý československý reprezentant, zahynul 23.června během dovolené v Thajsku, když se zřítíl z vodopádu. Utrpěl četné zlomeniny a ztratil kritické množství krve. "Jeho naděje na přežití byla minimální, protože mu nebyla poskytnuta okamžitá pomoc," uvedl pro agenturu EFE ředitel thajské nemocnice. Záložník slovenské reprezentace patřil k největším talentům československé kopané počátku 90.let. V dresu Slovanu Bratislava se stal dvakrát nejlepším střelcem federální ligy. Ze Slovenska odešel do Realu Madrid, kde se ale neprobil do základní sestavy. Poslední sezony tak působil ve španělské lize v Realu Oviedo.

* Česká reprezentace neobhájila stříbro na EURO 2000. Po dvou porážkách z utkání s Nizozemskem 0:1 a s úřadujícím mistrem světa Francií 1:2 a po vítězství 2:0 nad Dánskem skončila Česká republika na 3.místě ve skupině D za postupujícími týmy svých přemožitelů - Francií a Nizozemskem. Celkově tak čeští fotbalisté skončili na 10. místě. Ve finálovém střetnutí 2.července zvítězila Francie nad Itálií 2:1.

David Lukáš
Martin Moravec

Hřadám práci
ako murár
a pomocné práce
pre dvoch.

Tel. (708) 652 - 1706

Svatý Václav je pro nás živoucí symbol

Poslanecká sněmovna České republiky rozhodla o tom, že jedním z nových českých státních svátků se jako Den české státnosti stane 28.září, tradiční datum zavraždění knížete Václava ve Staré Boleslavi. Lidové noviny při této příležitosti uveřejnily názor senátora Petra Piharta.

Historici, a tím spíše politici, se vždycky hlasitě přeli a budou přit o Přemyslovce Václava. Například o „knížetě Václava, vévodu české země“, anebo o „svatého Václava“? A proč vůbec ono „anebo“? Na rozdíl od historiků a politiků se lidé v Čechách, na Moravě a ve Slezsku už dávno, dávno mlčky shodli na tom, že Václav je snad to jediné, co nás ve světě živoucích symbolů všechny spojuje, co nás dokonce společně zavazuje. Je to skoro jako zázrak: tichá pošta přes tisíc let předává stále stejné, nezkomolené poselství: to on nedá zahynouti nám ni budoucím, budeme-li se k němu obracet ať již prosbou, či modlitbou. Vždycky, když se u nás dělo něco významného, tragického nebo radostného, lidé, aniž by je kdo svolával, hmulí se k Myslbekově zte-

pilé jezdecké soše. Hmulí se ale už i k soše Bendlově, o mnoho méně ztepilé, stojící snad o sto padesát metrů níže, uprostřed tehdy ještě Koňského trhu, v červnu 1848. Tam se tehdy sloužila mše pod širým nebem a ta byla znamením k prvnímu vůbec veřejnému politickému vystoupení našich lidí v moderních českých dějinách.

Václav je magnet, který nás dává dohromady. Spory historiků jsou vedle této neumlouvané spontánnosti nikoli snad nesmyslné, ale jaksi mimoběžné. Ať se napíše, či řekne o Václavovi cokoli, ať z něj někdo dělá slabocha, pobožnítkáře, zaprodance, či slouhu, on nás povede do vítězných bitev (nemusí při nich řinčet zbraně). K němu spěcháme, když chceme říct vážné slovo, když chceme třebas jen mlčky, protestovat proti zlu a nespravedlnosti. Také, když chceme dát najevo překypující radost jako třeba 28.října 1918. Magnet, který nás táhne k patronu české země, je tedy asi skutečně uložen v nejspodnějších vrstvách základu budovy české státnosti. To on nás spojuje, dává nás dohroma-

KLAS'

Chicagoland's Most Authentic Bohemian Restaurant
Offering The Best in Traditional and
Old Style Bohemian Cooking

5734 West Cermak Road, Cicero, IL. 60804
(708) 652-0795

Banquet Facilities

Open 7 Days a Week For Lunch & Dinner

Všechny hosty srdečně zvou

Joža a Marienka Sýkorovi

First USA Tour of

Nová Česká Píseň

(New Czech Song)

Zdeněk Vimr, Director

Winners of the recent competition for
the best non-professional adult choir
in the Czech Republic

Hear this 36 member Mixed Choir sing music by
Michna, Smetana, Dvořák plus Folksong
arrangements by Lukáš and Krček

July 15, 2000 2:30 pm
Ganz Hall-Roosevelt Univ.
Free Will Offering
(Suggested donation \$8.00)

Záhadná smrt tajného kněze

Pokračování ze str. 11
nout do vyšetřovacího spisu a v roce 1991 o něm ve zprávě pro apoštolského nuncia napsal: „Je jisté, že ve věci církevní Přemysl Coufal nikdy nezradil. Je obětí též naší lhostejnosti a zbabělosti v době, kdy byl téměř všemi opuštěn a stál proti ohromné přesile.“

NA DNĚ MACOCHY

V říjnu 1981, několik měsíců po smrti Přemysla Coufala, vzbudil pozornost další případ. Na dně Macochy bylo nalezeno tělo 22letého studenta medicíny Pavla Švandy, a to jak připouštěla i tehdejší policejní zpráva – na místě, kam obvykle sebevrazi nedopadají. Katolický samizdat dával smrt do souvislosti se studentovým letním výjezdem do Říma, kde navštívil svého strýce, slavného jezuity Tomáše Špidlíka, takže si ho údajně po návratu pozvala Státní bezpečnost. Případ zkoumal ÚDV a nakonec ho v dubnu 1993 odložil. Podle vyšetřovatele neměl Švanda žádný bližší vztah k podzemní církvi a se svým strýcem se v Římě téměř minuli, pouze si stihli krátce říct pár rodinných novinek. V archivu StB se nedochoval žádný záznam o údajném výslechu a Pavel Švanda nebyl veden ani jako prověřovaná osoba. Pro sebevraždu ani vraždu se ovšem zároveň nikdy nenašel motiv.

Ve své době vyvolaly pochybnosti také některé slovenské případy. V roce 1978 se ve svém bratislavském bytě otrávil plynem farář Rusák (krátce poté, co vystoupil z Pacem in terris, sdružení kněží kolaborujících s režimem). O rok později se v Bratislavě zabil pádem z lešení, kde pracoval jako stavební dělník, tajný kněz Milan Gono (kolovala pověst, že ho někdo shodil). V roce 1987 došlo k loupežné vraž-

dě kněze Štěpána Poláka z Trnavy (neobvyklé bylo, že mu lupiči nechali na krku zlatý řetízek). Po listopadu 1989 případy znovu otevřela slovenská policie, nenašla však žádné nové důkazy.

DAVÍDKOVO DĚDICTVÍ

Dodnes není jasné, co všechno státní bezpečnost o skryté církvi věděla; žádná historická studie na toto téma neexistuje. Podle dochovaných dokumentů považovala za hlavní nepřátele v českých zemích teology Mádra a Zvěřinu, brněnské společenství Koinótés v čele s Felixem Davídkem a skupinu kolem tajného biskupa Zahradníka. Mnoho kněží StB zřejmě neodhalila nikdy: nejznámějším příkladem je dnešní populární kazatel Tomáš Halík (tajně vysvěcen 1978 v Erfurtu, za komunismu pracoval jako psycholog na protialkoholickém oddělení). „Výsledky Státní bezpečnosti ale byly lepší, než si dosud církev připouští,“ soudí historik Jaroslav Cuhra z Ústavu pro soudobé dějiny. „Její celková představa o počtu tajných biskupů či kněží byla sice velmi nepřesná, ale pokud se na někoho soustředila, rychle se dozvěděla takřka vše.“

Na poradě u ministra Obziny v roce 1979 tvrdil náčelník boje proti církvím Vladimír Strek, že 11% duchovních je agenti StB. Měl však na mysli „oficiální“ církev, údaje o „podzemí“ nejsou známy. Do podezření z kolaborace se dostal mimo jiné tajný biskup Felix Maria Davídek (1921-1988), vůdčí postava moravské větve skryté církve. Autor jeho monografie, brněnský historik Jiří Hanuš, uvádí, že biskup po předchozí domluvě se třemi kněžími přiznal jejich svěcení a některé další – podle svého názoru nepodstatné – údaje. Touto zdánlivou rezignací chtěl

zmírnit tlak StB a zároveň odvést pozornost od chystaného synodu, tj. zasedání církve (obojí se mu povedlo). „Byla to svým způsobem velmi riskantní hra,“ míní Hanuš. „I když vše nasvědčuje tomu, že ji Davídek zvládl.“ On sám záznamy estébáků o biskupovi neviděl, vycházel pouze z dokumentů státních církevních tajemníků a ze svědectví Davídkových spolupracovníků. Nicméně dodnes není znám případ, že by někdo ve svém zpřístupněném svazku narazil na Davídku jako na udávče.

Existence tajné církve nebyla problémem jen pro komunisty, ale i oficiální katolickou církev, která se ve své jedinečnosti a nenahraditelnosti cítila ohrožena. Problémy s Davídkovým dědictvím má ostatně dodnes: zjednodušeně řečeno, zatímco celibátní kněží se v podstatě bez problémů zařadili do služby, „oficiální“ církev zůstala v rozpacích nad ženatými muži a dvěma ženami, kterým udělil kněžské svěcení dnes již zemřelý brněnský tajný biskup Felix Davídek – dílem kvůli konspiraci, dílem kvůli své vizi o budoucí podobě katolické církve. Většina podzemních biskupů se stala obyčejnými kněžími, čtyři ze sedmnácti však zůstali dodnes mimo oficiální strukturu.

Tomáš Němeček

dy, on nám dává možnost posílit alespoň čas od času, že existuje jakési „my“. Právě Václav dává naší přerývané, věčně jakoby nehotové, křehké státnosti duchovní rozměr. Neumíme o něm vždycky přesvědčivě mluvit, někdy míváme pocit, že se kamsi vytratil, ale cítíme ho jako něco významného. Cítím, že není-li dnes, měl by být zítra. Je to náš dluh, který musíme splatit. Jako řekl T. G. Masaryk „Ježiš, ne Caesar“, věříme my, že „Václav, ne Boleslav“. Ačkoli to byl ten druhý, který daleko suverénněji a vlastně úspěšněji zacházel s mocí. Také ovšem s dýkou nájemných vrahů. Nestačí pokrčit rameny, že tehdy byly takové metody běžné. S živou svatováclavskou tradicí se nesnášejí a nic takového jako boleslavská tradice neexistuje. Pokusy zneužít Václava pro nekalé cíle jsou naprosto pochopitelné. Nepochopitelné by

bylo, kdyby se o to nikdo nikdy nepokusil. Nesouvisí to však s povahou Václava historického působení, ale právě s tisíciletou václavskou úctou! Zneužit je přece třeba vždycky to, co působí, co oslovuje, nikoli to, co je cizí. Naše polistopadová doba se od té poříjnové (1918) liší také tím, že tehdy se stát ve svých vůdčích lidech postavil za Václava a oslavil milénium jeho smrti s věrohodnou důstojností. Kde se tedy vzala ta slova Václava denuncující? Je to nejistota, je to strach, je to myšlenkově nezpracovaný, živým svědomím neočištěný a sebevědomými slovy i činy nezhojený vztah k našim sousedům za západní hranicí, který pak mluví ústy rouhačů. Kníže Václave, svatý Václave, dej nám odvahu podívat se pravdě do tváře. Jinak Tě promámíme.

Petr Pithart
senátor za KDU ČSL

FOR SALE
APARTMENT BUILDING IN BEAUTIFUL AND
HISTORICAL RESORT SPA TOWN OF
PODEBRADY
CHOICE LOCATION JUST AROUND THE
CORNER FROM THE BEAUTIFULLY
LANDSCAPED MAIN PARK (Lázeňský Park)
AND NEXT TO A SMALLER ALSO
LANDSCAPED PARK.
Three story building with 7 apartments, well
maintained with manager on site, Benešova ulice.
Please call: Dana Perkins (310) 459-1641.
E-mail: perki@ucla.edu
Fax: Hana Mikl (408) 253-5349

VIDEO EL CANADA LTD
583 WILLIAM STREET
LONDON, ONT. N6B 3E8
TEL: (519) 434-9939
FAX: (519) 434-8182
E-mail: video@rogers.wave.ca

Česká duchovní správa v Chicagu
2340 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804
Fr. Dušan Hladík
má nové telefonní číslo:
(708) 533 - 1050

Czech Radio Schedule for the Cleveland Area

Sundays 11.00 a.m. – noon

WRMR 850 AM

Host Joe Kocub

Sundays 1.05 – 2.00 p.m.

WERE 1300 AM

Host Joe Kocub

Pravidelné české bohoslužby
jsou každou sobotu v 6:15 h. večer
v kostele Panny Marie Svatohorské
v Cicero, IL – 2414 So. 61st Ave.

Religious statues reach new heights of faith in Chicago

Percy Salazar touches the base of the Icon of the Divine Mercy on Sunday, when a welcoming mass was celebrated outside St. Stanislaus Kostka Church

Carl Demma believed a statue could bring people into closer communion with God—he believed it enough to sell his liquor store, use the money to commission a 33-foot stainless-steel rendering of the Virgin Mary, and truck the sculpture from parish to parish for more than a year.

His unlikely act of faith transformed an ancient from of Catholic devotion into a popular phenomenon for 21st Century Chicago. To the surprise of church officials, scholars and just about everybody but Demma, the towering statue has drawn emotional crowds at each of its 34 stops in and around the city, as the curious and the fervent lined up by the thousands.

It even inspired another donor to commission a

massive statue of the Divine Mercy, which was unveiled last weekend at St. Stanislaus Kostka Church on Chicago's Near Northwest Side. Demma went Sunday afternoon to see the new, 18-foot bronze statue for the first time, and he made plans with its sponsors to help transport it to 15 parishes around the city this summer.

A short time later, the 68-year-old Demma died from a heart condition while sitting in his car outside his Oak Lawn home. His legacy will forever be linked to the Our Lady of the New Millennium statue, and the praying, smiling, weeping crowds that began to follow her wherever she went.

In an age of self-conscious skepticism, when even the Roman Catholic Church has

pared down much of its iconography, the enormous sculpture of the praying Virgin echoes the piety of bygone ages demonstrating the strong pull of tactile and visual symbols on the religious imagination.

The Archdiocese of Chicago, which at one point encouraged Demma to give his money to the poor instead of commissioning the artwork, ultimately put the statue at the center of its jubilee year plans. Our Lady of the New Millennium greeted worshipers, including Demma, at the "Field of Faith" mass at Soldier Field Saturday.

Demma's death, attributed by the Cook County medical examiner to a heart condition, puts a note of uncertainty into plans for the statue, and churches in the Dioceses of Rockford and Joliet also have requested visits.

Meanwhile, parish officials at St. Stanislaus Kostka were working Monday to find a way to put their new bronze statue on the road for the summer without Demma's help. That statue depicts a robed Jesus pointing to his heart, with water and blood pouring out in stylized rays. The icon of Divine Mercy is based on a vision on by the early 20th century Polish nun and mystic St. Faustina Kowalski who was canonized on April 30th of this year. It is scheduled to go on permanent display just feet from the southbound lanes of the Kennedy Expressway near Division Street this fall.

Rev. Anthony Bus, pastor of St. Stanislaus Kostka, said the statue's origin and inspiration nicely tie together the Polish and Mexican communities worshipping at the parish, both of which have strong ethnic traditions of iconographic devotions. More than tradition, however, Bus said the statue has real power for all believers.

"It's got a life of its own.

It's a symbol and sign of the Lord, I'm convinced," Bus said: "I had one woman who came in to confess after mass, she was so moved by it."

While western Catholicism has a history full of artistic renderings of both divine and human figures, most early representations in the East were destroyed during an 8th Century backlash known as the Iconoclasm. Easter Christian artistic depictions today are limited to painted icons that follow strict rules of style and composition.

Deep within the icon, deep within the material world, something profoundly other is making itself known to us. They become the ways in which the attention is focused so that all our senses can know God.

The outpouring of devotion to Our Lady of the New Millennium is a sign of Catholics' hunger to retrieve the beauty that is a part of

the church's tradition.

Travel in not as large a portion of the plan for the Icon of the Divine Mercy, which will be put on a 10-foot pedestal in front of the St. Stanislaus Kostka rectory at 1351 W. Evergreen Ave. There, just above eye level of traffic rounding a curve, the statue will look down over the Kennedy Expressway. Bus hopes that it will lure more than a few drivers to a new Divine Mercy chapel planned for the church's basement.

At rush hour, with traffic bumper-to-bumper, it can't help but make people think.

Devotion to these religious statues — the painted and peaceful-looking Icon of Divine Mercy, the strong but compassionate expression of Our Lady of the New Millennium — is not just a one-way street.

It is not just that we're looking at those icons. They're looking at us too.

By Steve Kloehen
Chicago Tribune 06-27-2000

Our Lady of the New Millennium, a 33-foot-high statue of the Virgin Mary